

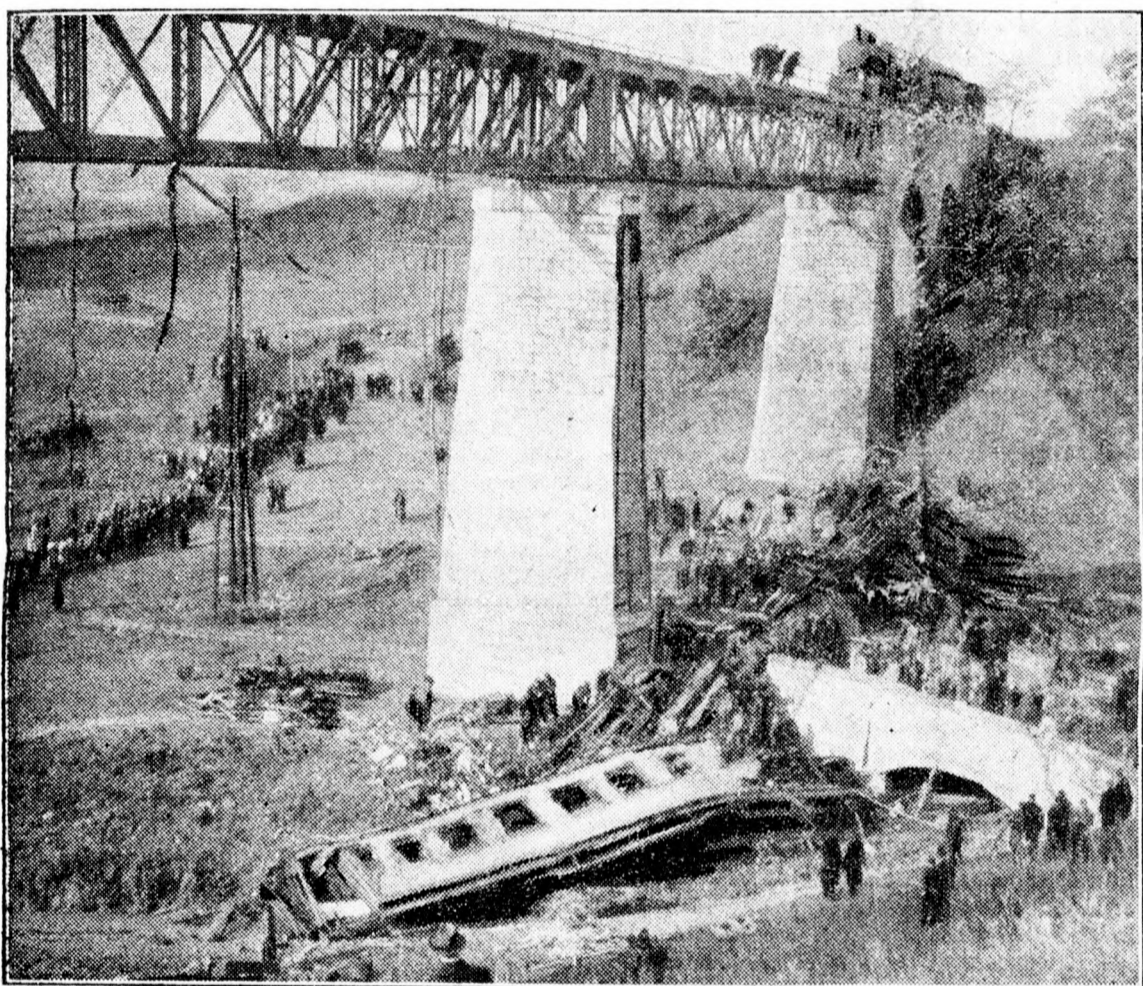
Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISAD, KRALJA PETRA UL. 30. I. EMELET
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58
SZUBOTICA, Kralja Alekszandra 7. Telefon 6-70

Noviszád, 1931 szeptember hó 15
KEDD
XII. évfolyam 216. szám

Előfizetési ára: egy óra 40 dinár, három óra 120 dinár. — Külföldön egy hónapra 50 dinár. — Egyes szám ára hétköznap 1.50 dinár, vasárnap 2 dinár
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Egész Európa felháborodva és megrendülten fogadta a biatorbágyi kommunista merénylet hírét — Tizenhárom halálos áldozata van a sztáríbecseji hajókatasztrófának — Tegnap hajnalban borzalmas itéletidő pusztított Temesvározt

A 26 méter magas viadukt a merénylet után. Jobbra fenn a segélyvonat, előtte látszik az aránylag csekély rongálódás, amit a robbanás a pályatesten okozott. Lenn a pozdorjává zuzott vasúti kocsik.

A budapesti jugoszláv ügyvivő és csehszlovák követ részvételüket fejezték ki a magyar kormányoknak

Budapestről jelentik: Bernot Joszip, a budapesti jugoszláv követség ügyvivője tegnap délelőtt megjelent a magyar külügyminiszteriumban, ahol részvételét fejezte ki a biatorbágyi katasztrófa felett. Magyar részről a részvétnyilvánításért meleg és meghatott köszönetet mondtak. Ugyancsak tegnap délelőtt a külügyminiszteriumban megjelent Vaclav Palier csehszlovák követ is, aki kormánya nevében szintén részvételét nyilvánította a biatorbágyi események fe-

lett.

50.000 pengő jutalom

A magyar belügyminiszterium 50.000 pengő jutalmat tűzött ki annak, aki a gázott elkövetőinek nyomára vezet a hatóságokat.

Örzi a német vasutakat

A biatorbágyi borzalmas katasztrófa hatása alatt a német birodalmi vasúttársaság exponált vonalait a katonaság őrzi.

Noviszád város felbontja a Szrpszka Trgovacska Bankával kötött szerződését ?

Noviszád város gazdasági, jogügyi és pénzügyi bizottságainak együttes ülése a Szrp. Trg. Banka kérvényével kapcsolatban megbeszélést tartott. A kérvényben a Szrp-Tr. Banka kérte a várost, hogy a kislímanon építendő palota építési határidejét újból halassza el.

Noviszád város ugyanis 1922-ben megállapodást kötött a noviszádi szerb kereske-

delmi bankkal, amely szerint a város 50000 dinárért helyet engedett át a banknak a Kraljica Marija boulevardon új palotájának felépítésére. A banknak az építkezést legkésőbb ez év szeptember végén be kellett volna fejeznie. Tekintettel azonban, hogy a noviszádi szerb kereskedelmi bank kötelezettségének nem tett eleget, a városi tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy meg-

tagadja a további határidőkötést, miután ezzel a város jelentékeny anyagi károkat szenvedett s felbontja a bankkal kötött szerződést.

A megbeszélésen Vueskovics Alekszandar noviszádi városi katonai tanácsnok re-fennállt, majd utána dr. Buljik Janko bizottsági tag vette át a szót, aki azt javasolta, hogy miután a bank nem tartotta be a szerződésben foglalt feltételeket, megfelelő jogi alappal rendelkeznek arra nézve, hogy a vezetőbírósnál keresetet indítsanak a közigazgatási bizottság határozata ellen, amely a bank egy részének felépítésére vonatkozik.

Dr. Pavlasz Ignját szölt még hozzá a tárgyhöz, majd dr. Majinszki Koszta városi tisztii ügyés kimutatta, hogy a bank nem teljesítette a meghatározott időre a szerződésben vállalt kötelezettségeket, hanem újabb halasztást kért az építés határidejét illetőleg.

Megállapította, hogy a közigazgatási bizottság határozata megtámadható, amennyiben a város anyagi érdekeit megsértették.

Dr. Majinszki beszédének végétével a kiküldött választmány elfogadta dr. Majinszki álláspontját és elhatározta, hogy ezt az álláspontot fogja a közgyűlés elé terjeszteni jóváhagyás végett.

Noviszádon nagy érdeklődéssel várják az ügy további fejleményeit.

Gandhi tegnap hosszasan tanácskozott MacDonalddal

Londonból jelentik: Gandhi, aki szombaton éjszaka érkezett meg Londonba, egyik előkelő londoni szállodában szállt meg és ezzel szétfoszlatta azokat a legendákat, mint ha egy londoni munkásbarátja vendégszeretét venné igénybe. Vasárnap este egyébként Gandhi lakosztályában megjelent Macdonald miniszterelnök és hosszasan megbeszélést tartott a Mahatmával. Macdonald egészen az éjféli órákig tárgyalt Gandhival, akitől a legszívélyesebben vett búcsút. Gandhi tegnap kijelentette, hogy a miniszterelnökkel India kérdéseiről, valamint a kereskedelmi társaság kilátásban levő sikeréről beszélgettek, amit Gandhi maga is teljes szívből igen melegen kíván.

Gandhi vasárnap este a rádióba beszédet mondott az amerikai közönség részére, ismertetve az indiai nemzeti mozgalmat. Gandhi beszédében felhívta az amerikai közönséget, hogy az indiaiak nemzeti mozgalmát, amely a szabadság kivívására törekszik, rokonszenvével és szeretetükkel támogassák.

— A szombori kerületi inspektor Szuboticán. Jaksics szombori kerületi inspektor tegnap délelőtt hivatalos ügyben Szuboticára érkezett.

— Életunt gazda. Tegnap reggel Nádaly községben felakasztotta magát Kulyancsics Szvetozár tekintélyes, jómódu gazda istállójában. Az életunt gazda rendezett anyagi és családi körülmények között élt és mivel semmiféle búcsúrást nem hagyott hátra, tetténe kokát homály fedí.

Négy esztendő után bosszúból agyonütötte orra elcsúfítottját egy szubotical munkás

Véres gyilkosság történt vasárnap este a Zsednik melletti Pavlovác nevű telep egyik vendéglőjében. Crnkov Márkó szubotical munkás még négy év előtt egyszer összeveszett Miankovics Franjo munkással, aki akkor a verekedés hevében agyonütötte Crnkovot, hogy annak orrsontja eltörött és Crnkov azóta elcsúfított orral járt. A két haragos vasárnap este Pavlovácra találkozott. Crnkovban felforr a régi bosszu és mikor már kissé a pohár fenekére is nézett, belekötött Miankovicsba. Szó szót követett s a verekedés vége az lett, hogy Crnkov hatalmas bunkósbotjával úgy vágta fejbe régi haragosát, hogy az menten meghalt. Crnkovot letartóztatták.

Ön pénzt takarít meg,

ha rádiókészülékét nálunk szerzi be!

**Szolid kiszolgálás!
Szolid árak!**

Ez

a jelmondatunk!

**Főképviselet:
Novisad és környéke részére**

Rádió-Alterno-Relais-Novisad

Az osztrák Heimwehr sikertelen puccskísérlete után tegnapra egész Ausztriában helyreállt a nyugalom

Pfriemer őrnagy, a puccs vezetője eltűnt és eddig nem sikerült megtalálni — Több száz felkelőt letartóztattak és lázadás címén eljárást indítottak ellenük — Stahrenberg herceget és két tábornokot is letartóztattak

Bécsből jelentik: Az ausztriai Heimwehr egyes osztagai Pfriemer őrnagynak a stajerszági Heimwehr parancsnokának vezényletével szombat éjjel megszállták Stajersország nagy részét és az egyes községekben kihirdették, hogy átvették az államhatalmat. Az osztrák kormány még az éjszaka értesült a puccsról és minden intézkedést megtett, hogy a csendőrség és a kormányhű csapatok elnyomják a Heimwehrek mozgalmát, ami vasárnap délig sikerült is.

Vasárnap este már csak egyes kisebb községekben volt a hatalom a Heimwehr kezében, hétfőn reggelre pedig a kormány mindenütt ura volt a helyzetnek és a stajerszági Heimwehrek puccsa teljesen véget ért.

A Heimwehr felkelése során csupán Kattenbergben volt véres összeütközés, ahol a Heimwehr csapatok megostromolták a munkásokot. A munkások fegyveresen védekeztek és a harcok során két munkás meghalt és mindkét részről sokan megsebesültek.

Tegnap reggel egyes bécsi lapok olyan híreket közöltek, hogy Pfriemer őrnagyot, aki ellen a kormány még vasárnap este kiadta az elfogató parancsot, letartóztatták és Linzbe szállították. Ezt a hírt azonban nem erősítették meg, viszont más oldalról olyan értesülések érkeztek Bécsbe, hogy Pfriemernek sikerült még vasárnap éjszaka átszöknie Olaszország területére. A szövetségi kormány még vasárnap megnyugtatta a kedélyeket

és kijelentette, hogy a felkelést a kormány a törvény teljes szigorával fogja megbüntetni.

Pfriemer őrnagy vasárnap este távirati rendeletet küldött szét valamennyi Heimwehr osztagnak amelyben bejelenti, hogy a puccs esődöt mondott. Pfriemer

ebben a táviratában azzal indokolja a felkelést, hogy arra a nép nyomora készítette és az, hogy nem akarta engedni, hogy az ország rabszolgaságba süllyedjen.

Pfriemer őrnagy a táviratban köszönetet mond valamennyi társának és a Heimwehr tagjainak, hogy a felkelésben részt vettek, mivel azonban az csak bizonyos területen sikerült és a továbbiak során elkerülhetetlen lenne a testvérharc, inkább abbahagyja a felkelést és azt más időkre halasztja.

Rauter, a Heimwehrek országos vezérkari főnöke vasárnap este lemondott tisztségéről. Nem sokkal később azonban már csendőrök jelentek meg a lakásán és letartóztatták.

Vasárnap éjszaka ugyancsak letartóztatták Stahrenberg herceget, a Heimwehrek vezérét, továbbá Puchmayer és Englisch—Poparitsch tábornokokat is.

Gráci jelentés szerint a hétfőre virradó éjszaka az egész országban nyugodtan telt el. A kiküldött csendőrmegerősítéseket tegnap délelőtt már kezdték lassan visszavonni. Az ország területén több száz felkelőt letartóztattak, akik ellen lázadás címén indítanak eljárást.

Ellopták az autóját, eltörték a volánt, majd a megrongált kocsit nekiment a noviszádi városi takarékpénztár épületének, ahol felfordult

Izzalmas hajszja egy lopott autó után, amely rövidesen megkerült

Nungradji Paja noviszádi sofőr vasárnap éjjel egy utast szállított a Kamenica uca egyik háza elé, ahol vig dáródzás folyt. Amikor az utas hosszabb ideig nem jelentkezett, a sofőr a házba ment, hogy megkeresse az ismeretlen embert, aki a viteldijjal is adós maradt. A sofőr azonban hiába kereste utasát, mert az illető egy hátsó ajtón észrevétlenül távozott. Amikor a sofőr fel-

háborodva visszatért az uccára, legnagyobb meglepetésére észrevette, hogy

az autóját ismeretlen tettes ellopta.

Nungradji azonnal a legközelebbi rendőrszophoz sietett és bejelentette a lopást, majd maga is egy autótaxira ült és utánaíramodott saját autójának, amely a szemtanuk szerint a Futaki ut irányába elrobogott.

Izzalmas hajszja keletkezett a lopott autó után,

amelyen rövidesen több más autó is résztvett, a lopott kocsit azonban nem sikerült utólag megtalálni. A sofőr közel egy óráig tartó üldözés után ismét visszatért a Kamenici uccába, ahol legnagyobb meglepetésére megtalálta autóját. A kocsit gazdátlanul és több helyen összelapitva állott az út közepén. Nungradji, aki nem vette észre az autón levő sérüléseket, azonnal felpattant az autóra és a rendőrség felé igyekezett, amikor azonban a Kralja Aleksandra uccában be akart fordulni a Jermenszka uccába, a megsérült kormány felmondta a szolgálatot

s a kocsit teljes erővel nekiment a Városi Takarékpénztár épületének és a következő pillanatban felfordult.

A sofőr kiesett a kocsiból, de szerencsére nem történt komolyabb baja. Időközben a rendőrség már értesült az esetről s a Kamenica uccában elfogta az autótolvaját, egy közkatontát, aki kijelentette, hogy

nem akarta eltalajdonítani a kocsit, hanem csak sétakocsizást tett.

A rendőrség azonnal jelentést tett az esetről a katonai hatóságoknak, amely őrizetbe vette a katonát.

Egy hetvennégyéves matróna öngyilkossága Sztáribecsejen

Két sikertelen öngyilkossági kísérlet után a kutba ugrott

Sztáribecsej lakossága, mely még mindig hatása alatt áll a borzalmas hajószerecsétlenségnek, új borzalmas szerencsétlenségről értesült vasárnap délután. A Milán Toplica uca 5. szám alatti házban élt családjával özv. Fehirov Kata 74 éves öregasszony. A szerencsétlen asszony az utóbbi időben igen sokat betegeskedett. A halál gondolatával már régebben foglalkozott s már az ősszel is beugrott a Tiszába, honnan azonban idejekorán kimentették. Az első öngyilkossági kísérlet után azonban nem mondott le a halálról s rövid idő után a csatornába vetette magát, honnan azonban Sztéván nevű fia ismét kimentette.

Szombaton az öregasszonyt magára hagyták s fia feleségével együtt vendégségbe ment. Az egyedüllétet kihasználta a minden áron meghalni kívánó öregasszony s mikor senki sem látta, beugrott a kutba, hol halálát lelte.

A hatóság szigorú vizsgálatot indított az öngyilkosság ügyében annál is inkább, mert a lakosság körében fantasztikus hírek terjedtek el az öngyilkosság okaira nézve.

— A szubotical kereskedelmi akadémia új igazgatója. A közoktatásügyi miniszter Gyukics Mihajlo bitolji kereskedelmi akadémiai igazgatót hasonló minőségben áthelyezte Szuboticalra.

— Orvosi hír. Dr. Denneberg István szuboticali fogorvos rendeléseit újból megkezdte.

Borzalmas kommunista merénylet Budapest közelében a bukarest-páris- londoni gyorsvonal ellen

A mozdony és hét kocsi lezuhant a 25 méter magas töltésről — Rettenetes jelenetek a kocsiba-szorult súlyos sebesültek között — A vonaton sok külföldi utas volt — A kommunisták így csinálnak maguknak munkaalkalmat — Csendőrkordon zárta körül a vidéket, hogy elcsipjék a tetteseket — A halottak száma 25, a sebesülteké 15

Budapest, 1931 szept. 13

Méreteiben és kivételében páratlanul és Magyarországon még elő nem fordult vasúti merénylet színhelye volt szeptember 12-ről 13-ra virradó éjszaka a Budapest—bécsi vasútvonal szerencsétlen Torbágy-herceghalmi szakasza. Azért mondjuk, hogy szerencsétlen, mert ezen a helyen igen merészen és magasan ível a Budapest—bécsi vasútvonal, ahol már többször fordult elő vasúti szerencsétlenség. Itt siklott ki öt esztendeje a Bécs felé igyekvő gyorsvonal néhány halálos áldozatot okozva és itt siklott ki még a világháború előtti években a Bécsből jövő gyorsvonal, amelyen a delegációról jövő magyar képviselők igyekeztek haza Budapestre. Ez alkalommal — most hirtelenjében nem tudunk reá visszaemlékezni pontosan — 20 körül mozgott a halottak száma. Ezek azonban vasúti balesetek voltak a mostani pedig kommunista agitátorok gaztette.

A merénylők bizonyára azért választották a pályának ezt a részét, mert

itt mintegy 25—30 méter magas vasúti töltés megy a vonat és élesen kanyarodik a pálya, végül pedig ebben a magasságban hatalmas viadukt vezet a töltésen az alacsonyan húzódó mezők felé.

Ezt a helyet választották maguknak az elvetemült merénylők, akik a viadukt elején helyezték el a pokolgépet.

Vasárnap hajnalban negyed egykor irtozatos robbanás reszketett meg a csendes vidéket.

A hatalmas és teljes sebességgel robogó mozdonykolosszus átszakította a viadukt korlátját, lezuhant a töltésen és magával rántotta a podgyászkocsit a budapest—bécs—ostende—londoni, valamint a bukarest—budapest—bécsi hálókocsikat,

ezenkívül a budapest—semmering—milano—genuai, a bukarest—budapest—köln—ostende—londoni és a budapest—bécs—zürich—basel—párisi I—II. osztályu Pulmann-kocsikat.

A szerencsétlenség pillanatában leírhatatlan jelenetek játszódtak le az éjszaka sötétjében. A robbanástól tüzet fogtak a talpfák és a kidöntött távirópóznák és mint máglyának kísérteties fénye borzalmasan világított rá az egymásba torlódott és legurult kocsikra.

A pillanatnyi dermedt csendet halálhörgés és segélykiáltások kétségbeesett hangja zavarta meg.

Az életben maradtak az első percek borzalmi után magukhoz térve hiába kerestek pillanatnyi segítséget, mert Pest-felé Torbágy, Bécs felé Herceghalom között lakatlan területen hevert romokban a vonat. Legelsőnek a vonaton utazó egyik gróf Pálffy talalta fel magát, aki a legközelebbi pályához rohant és innen értesítette Torbágy állomást a szerencsétlenségről. Torbágyról Bicskére telefonáltak, innen pedig a Budapest—Keleti

pályaudvar kapta az első értesítést a rettenetes merényletről.

A város éjszakai életében percek alatt terjedt el a vonatmerénylet híre. Azonnal értesítették a rendőrséget és a mentőket, akik első készenléti csapataikkal háromnegyed óra múlva már kint voltak a borzalom színhelyén. A csendőrkörületi parancsnokság azonnal több lovasesendőrzakaszt vezényelt a helyszínre és körülvetette velük a környéket.

Az első mentési munkálatok az égő romok és a meggyújtott fáklyák fényénél kezdődtek. A levegőt a sebesültek halálhörgései és borzalmas segélykiáltása töltötte be.

A legurult kocsikból véres kezek és lábak nyulnak ki segítségkérően, de az első pillanatokban maga a mentés is kapkodva folyik. A töltés oldala vasutikocsi roncsokkal, poggyászdarabokkal és véres ruházati cikkekkal van tele.

A mentők egy sátor alatt hirtelen helyi segélyállomást tákolnak össze, ahova a súlyos sebesülteket első segélynyújtás céljából hordják be. Innen aztán az első segély után mentőautókon Budapest különböző kórházaiba szállítják.

A környék reggelre megelevenedik. Az ide 19 kilométerre levő Budapestről percenként érkeznek a kíváncsiak autók és bérbetett repülőgépeken, de a szigorú csendőrkordon csupán hivatalos személyeket enged a szerencsétlenség színhelyére. A vonaton utazók hozzátartozói, akik autókön robogtak ki, kétségbeesetten követelik, hogy oda bocsássák őket.

A kivonult rendőri bizottság a robbanás színhelyén elégett gyújtózsínort talált, amely a felrobbant pokolgéphez vezetett. Nem messze ceruzával írott sorokat találtak a következő tartalommal: **A kapitalista társadalmi rend nem ad munkát, majd mi szerzünk magunknak.** A rendőrség a csendőrséggel karöltve igyekszik a borzalmas tett bűnöseinek nyomába jutni. A környéket még a hajnal folyamán átkutatták és több gya-

nus egyént őrizetbe vettek.

Jelen pillanatban, amidőn a helyszínen tartózkodunk és a megfigyeléseket végezzük, tizenkilenc halottat húztak ki a romok alól és husz súlyos sebesültet szállítottak be a budapesti kórházakba. A halottakat a torbágyi hullaházban ravatalozták fel egymás mellé.

A Budapestre érkező személyvonatok a nyílt pályán a romok mellett lassítanak és ezt rengeteg utas arra használja fel, hogy leugráljanak a vonatról, nézelődjenek a romok között. A rendőri hatóságok ezt kénytelen tehetetlenül nézni. A hatóságok megállapították, hogy a pokolgépet egy angol gyártmányu zseblámpaelem gyújtotta fel. Távolabb a robbanás színhelyétől még egy cédula feküdt a következő tartalommal:

Spirituszunk és benzinünk, patrónunk és gyújtózsínórunk van még elég.

Sikerült beszélgetnünk Sárík Géza ceglédi újságíróval, aki kijelentette, hogy csodálatos véletlennek köszönheti megmenekülését. Budapestben ugyanis betelepedett a pakli kocsi utáni kocsiba, de mivel ez tele volt, utközben a hátsó kocsi egyikébe szállt be, amelyből három sértetlenül maradt fenn a síneken.

A helyszínen tartózkodik állandóan Samarjay Lajos MAV elnökgazdát és Hetényi Imre főkapitányhelyettes, akik a vasúti mentési illetőleg rendőri munkálatokat személyesen vezetik.

Az őrizetbe vettek közül különösen egy villanszerelő munkást és egy munkáskülsejű embert tartanak gyanusnak, akik ugyan azt állítják, hogy a vonattal utaztak, de jegyeiket nem tudják felmutatni.

A borzalmas és embertelen kommunista munka egészen megváltoztatta a magyar főváros külső képét. Újságyszerkesztőségekben permanens szolgálatot tartanak, az utcán pedig lépten-nyomon fölháborodott emberek diskurzusát hallhatja a járókelő.

Buda László

Nemzetközi kommunista szervezet rendezte a biatorbágyi pokolgépes robbanást

Vasárnap hajnalban, félórával a merénylet után Kopenhágából és Londonból érdeklődtek a Keleti pályaudvaron, hogy történt-e vasúti szerencsétlenség — A berlini rendőrség is bekapcsolódott a nyomozásba — Tömeges házkutatások és letartóztatások Budapesten

Budapestre jelentik: A magyar főváros lakossága még mindig a biatorbágyi borzalmas katasztrófa hatása alatt áll. A merénylet ügyében a csendőrség, rendőrség valamint a katonai hatóságok nyomozó osztályai is még

vasárnap teljes erővel megindították a nyomozást, azonban hétfőn reggelig pozitív eredményre még nem sikerült jutni.

A helyszínrre kiszállt szakértő bizottság még vasárnap megállapította, hogy a viadukt hidjának vasszerkezete csak kisebb sérüléseket szenvedett úgy, hogy

a romok eltakarítása és a híd kijavítása után a viadukton meg lehet indítani a forgalmat. Bécs és Budapest között egyébként nem állott be fennakadás, mert egy párhuzamosan futó viadukt is van és most ezen a sínpáron bonyolítják le a forgalmat.

A romokat előreláthatólag kedd estig fogják teljesen eltakarítani. Hétfőn egész éjszaka és tegnap egész nap is szünet nélkül folyt a romok eltakarítása és eközben borzalmas jelenetek is játszódtak le.

Az egyik kocsis alól egy halott asszonyt húztak ki, aki még védőn és göresösen szorongatta a kezében levő halott gyermeket. A jelenet olyan nagy hatással volt a körülálló tömegre, hogy többen sírógöreséket kaptak

és még a férfiak és utászatonák közül is többen a könnyeiket töröltették.

A rendőrség nyomozása egyébként megállapította, hogy a merényletet, kétségtelenül a kommunisták nemzetközi szervezete készítette elő és hajtotta végre és pedig a legnagyobb szakértelemmel és ördögi előrelátással.

A bomba anyaga német és lengyel eredetű, míg a villamos akkumulátor angol.

A bombát nem előre helyezték el a pályatesten, mert nem járt óraműre és a közvetlenül a gyorsvonat előtt elhaladó személyvonat baj nélkül jutott át a viadukton, úgy, hogy a merénylők minden bizonnyal közvetlenül a bomba robbanásáig a pályatest közelében tartózkodtak.

Hogy a merényletet nemzetközi kommunista szervezet hajtotta végre, annak az is

A magyar belügyminiszter és honvédelmi miniszter a katasztrófa színhelyén

Budapestről jelentik: Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök, aki szombaton Tiborszálláson levő kastélyába utazott, hogy a vasárnapot családja körében töltsse, vasárnap reggel értesült a biatorbágyi katasztrófáról. Gróf Károlyi vasárnap délután indult vissza Budapestre, ahova este fél tízkor érkezett meg. A miniszterelnököt Samarjai Máv elnökgazdát, valamint a nyomozást vezető hatóságok fejei fogadták és részletesen informálták a katasztrófáról. Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter szintén az állomáson várta a miniszterelnököt, akinek jelentést tett azokról a biztonsági intézkedésekről, amelyeket a belügyminiszterium az esetleges további merényletek meghúsítására tett.

Gróf Károlyi Gyula megrendülten hallgatta végig a jelentéseket, majd az állomás épületét elhagyva ezeket mondotta az egybegyűlt újságíróknak:

Egyelőre csak annyit mondhatok, hogy minden intézkedés megtörtént, hogy hasonló esetek a jövőben ne fordulhassanak elő.

Keresztes Fischer belügyminiszter vasárnap délután Gömbös Gyula honvédelmi miniszterrel együtt kiszállt a katasztrófa színhelyére és ott két óra hosszat tartózkodott. Délután a belügyminiszteriumban hosszas tanácskozás volt, amely után a belügyminiszter a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy

a tettesek kézrekerítésére minden intézkedést megtettek és a közrend minden veszélyben.

Kétségtelen, hogy a merénylet kommunista munka és szavakkal ki sem tudja fejezni felháborodását és azt, hogy a besti-

a bizonyítéka, hogy

egy óra körül, tehát félórával a merénylet elkövetése után a Keleti pályaudvar állomásfőnökségét Kopenhága hívta fel és egy németül beszélő hang megkérdezte, gaz-e, hogy Budapest közelében vasúti katasztrófa történt.

A keleti pályaudvaron ekkor még semmit sem tudtak a katasztrófáról és azt felelték, hogy a hír nem igaz. Nem sokkal ezután ismét megszólalt a telefon. Ezúttal London jelentkezett és ugyancsak egy németül beszélő másik hang érdeklődött, hogy igaz-e a katasztrófa.

Nem sokkal később azután Biatorbágy jelentkezett, amely hírül adta az állomásfőnökségnek a borzalmas merényletet.

Mivel a pokolgép nem óraműre volt beállítva, a hatóságoknak az a meggyőződése, hogy

a merénylők még nem hagyhatták el Magyarországot területét és minden bizonnyal a magyar főváros vidékén vagy magában a fővárosban rejtőzködnek.

Eppen ezért hétfőn éjszaka a budapesti rendőrség nagyarányú házkutatásokat tartott mindazoknál az egyénekknél, akikről tudják, hogy kommunistákkal tartottak fenn összeköttetést és kommunista gyanusak. A házkutatások során tömeges előállítás és letartóztatás történt.

Hétfőn reggelig tizenegy embert vettek őrizetbe, közöttük három villanyszerelőt, akik nyíltan bevallották, hogy kommunista meggyőződésűek.

Mivel a rendőrségnek az a meggyőződése, hogy a merénylet nemzetközi kommunista banda műve,

a budapesti rendőrség érintkezésbe lépett a berlini rendőrséggel is, mivel az a felfogás alakult ki, hogy a legutóbbi jüteburgi és lundaburgi merényleteket ugyancsak a kommunista banda követte el.

lis merénylők milyen büntetést érdemelnének.

Statáriális uton fognak eljárni a kézrekerülő merénylők ellen

Budapestről jelentik: A kormány egy régebbi rendelete folytán, amely kimondja, hogy pokolgépes merényletek ügyében a statáriális eljárást kell alkalmazni, a biatorbágyi merénylet elkövetői ellen statáriális uton fognak eljárni.

Gömbös honvédelmi miniszter a helyszíni vizsgálat megejtése után kijelentette, hogy

a merényletet feltétlenül jól megszervezett kommunista banda követhette csak el, amely az utóbbi időben egymásután követett el merényleteket Németország és más államok területén.

A bomba összes anyaga külföldről származik. A merényletet véleménye szerint olyanok követhették el, akik jól ismerik a helyi viszonyokat és a merénylet elkövetése után a közelben bujhattak meg.

A bombamerénylet külföldi megszervezését bizonyítja a titokzatos kopenhágai és londoni telefonhívás is. A nemzetközi rendőrség remélhetőleg már legközelebb ráteszi a kezét erre a bestiális merénylő bandára.

Szombaton éjjel titokzatos autó járt a biatorbágyi viaduktnál

Budapestről jelentik: A rendőrségi nyomozásnak tegnap délelőtt sikerült megállapítania, hogy

szombaton éjszaka nem sokkal tizenegy óra után titokzatos autó állott meg

a biatorbágyi viaduktok előtt. Az autó a viaduktnál eloltotta lámpáit és többen kiszálltak belőle.

Hosszas tartózkodás után az autó reflektorai ismét kigyulladtak és a gépkocsi nagy gyorsasággal Budapest felé távozott. A rendőrség most minden erejével abban az irányban nyomoz, hogy a titokzatos autó további útját megállapíthassa.

A katasztrófa sebesültjeinek állapota hétfőn éjjel változatlanul súlyos volt.

Tegnap déli jelentés szerint a biatorbágyi vasúti katasztrófa áldozatainak száma huszonötre emelkedett.

Ezek közül tizenkilencet a helyszínen húztak ki holtan a romok alól, a többiek a kórházban szenvedtek ki. A sebesültek száma tizenhét.

A halottak közül nyolcnak a személyazonosságát még nem sikerült megállapítani. Valószínű, hogy ezek külföldiek, akiknek családja eddig még nem is sejtje hozzátartozójuk borzalmas halálát.

A budapesti főkapitányságon tegnap éjszaka hajnalig tartó tanácskozás volt, amelyen

olyan intézkedésekről tárgyaltak, amelyeket az egész országra érvényesen ki akarnak terjeszteni, hogy a jövőben a hasonló merényleteket megakadályozzák.

A merénylet elkövetői mindenre elszánt vakmerő emberek, akik gaztetteiket folytatni akarják és ezért van szükség olyan intézkedésekre, amelyekkel ezeknek a bűncselekményeknek a folytatását meg lehet akadályozni.

A katasztrófa híre Párisban és Londonban

Londonból jelentik: A tegnapi reggeli lapok kivétel nélkül hatalmas cikkeket számoltak be a biatorbágyi vasúti merényletről és egyöntetűen megállapítják, hogy a merénylet az a kommunista banda követhette el, amely legutóbb Romániában és Németországban is működött. A merénylet színhelyén talált bombarészek is nagyjában megegyeztek a Németországban talált anyaggal.

Párisból jelentik: A tegnapi reggeli lapok egész oldalas cikkeket számolnak be a biatorbágyi merényletről.

Több lap a biatorbágyi terület térképét közli, míg a Matin és Excelsior már képeket is közölnek a katasztrófáról, amelyeket budapesti tudósítójuk telefonfotografikus uton juttatott el Párisba.

A francia lapok egyöntetűen megállapítják, hogy a merénylet a kommunisták nemzetközi bandája hajtotta végre.

A gyanus fotografálás

Szegedről jelentik: Tegnap hajnalban a szegedi közúti hid közelében a rendőrség letartóztatott egy fiatal embert, aki a hidat le akarta fotografálni. A rendőrségnek az volt a gyanúja, hogy a fiatal ember szintén kommunista, aki merényletet akar előkészíteni a hid ellen. A rendőrségen kitűnt, hogy a fiatal ember a szegedi egyetem hallgatója, Buccholz Péternek hívják és aki azt vallotta, hogy szenvedélyes fotografus és ezért akarta napfelkelte alkalmával a hidat lefényképezni. A fiatal embert egyelőre a rendőrségen őrizetben tartják.

Valószínűleg három ember követte el a merényletet

Budapestről jelentik: A főkapitányságon úgy látják, hogy a merényletet három ember követhette el, akik nem vonaton, hanem autón mentek ki a helyszínre. Tegnap egy sofőr jelent meg a rendőrségen és bejelentést tett, hogy szombaton két férfi akarta autóját kibérelni, de olyan feltétellel, hogy asofőr nem megy az autóval, hanem azt saját maguk vezetik. Mikor a sofőr ebbe nem akart beleegyezni, a két ismeretlen férfi eltávozott.

Enyedi vizsgálóbíró egyébként kijelentette, hogy a statáriális eljárásról elterjedt hírek tévesek, mert a merénylőket, ha sikerül kézrekeríteni őket, az 1923. évi törvények második paragrafusának 1. pontja alapján télik el. Ez a pont az ilyen merényletekért köztöltali halált szab ki a tettesekre.

Horthy Miklós kormányzó tegnap reggel fogadta gróf Károlyi miniszterelnököt, a belügyminisztert és az igazságügyminisztert, akikkel a biatorbágyi merénylet ügyében hosszasan tanácskozott. A rendőrségről szerzett értesülés szerint, habár a nyomozás igen súlyos akadályokra is bukkant, mégis remény van arra, hogy a tetteseket rövidesen sikerül kézrekeríteni.

Tegnap délutánig eredménytelen volt a nyomozás

Budapestről jelentik: Tegnap délután a csendőrség négy megbilincselte embert szállított be a budapesti főkapitányságra. A négy embert Biatorbágy közelében fogták el, kető közülük ott dolgozó villanyszerelő, kető pedig biatorbágyi munkás. Kihallgatásuk során eddig még semmi súlyosabb gyanuok sem merült fel amellet, hogy közelebbi részük lenne a merényletben.

A biatorbágyi viadukt mellett talált levelet egy grafologus is elolvasta és kijelentette, hogy egy intelligens ember kezeirása és írója az életben igen sok viszontagságon ment keresztül.

A bécsi NEUE FREIE PRESSE írja:

Es ist eine erfreuliche Nachricht und sie darf schon als kleine Sensation eingeschätzt werden, wenn man erfährt, dass während der nächsten Monate 30.000 bis 50.000 Stück eines bestimmten Lautsprechers erzeugt werden sollen. Er heisst:

„Hornophon Farrand Inductor Dynamic“

wurde nach einer weltpatentierten Erfindung konstruiert und vereinigt dank seines grundlegend neuen Systems eine Fülle Vorteilen in sich, die das Interesse des internationalen Marktes begreiflich erscheinen lassen. Trotz seines konkurrenzlos billigen Preises bringt der „Farrand Inductor Dynamic“ die Töne aller Lagen mit absoluter Klarheit. Musik und Sprache werden frappant klar und völlig verzerrungsfrei wiedergegeben. Selbstverständlich ist auch das Lautsprechersystem mit Membrane und Korb allein zu haben. Es lässt sich mühelos an jeder Kasete und jeder Schallwand anschrauben und modernisiert so für billiges Geld jedes veraltete Gerät.

KONRATH RADIO

NOVISAD

Kurtz Kornél, Jevrejska 16

SUBOTICA

VEL. BECSKEREK

Aleksandrova ulica 7

Tizenháromra emelkedett a sztáríbecseji halálhajó áldozatainak száma

Az áldozatok számát pontosan megállapítani még nem tudták — Az elmerült hajót rövidesen kiemelik, mert akadályozza a forgalmat — Mit mondanak a szerencsétlenségről a megmenekültek?

A Reggeli Ujság vasárnapi számában terjedelmes riportban számoltunk be arról a párját ritkító ritkító szerencsétlenségről, mely Sztáríbecsej és Novibecsej között történt.

A két Becse között közlekedik már több éve a „Sztáríbecsej“ nevű kis személyszállító hajó, mely a sztáríbecseji Ács és Molnár cég tulajdona. A kis karesu hajó hamar kedvelt lett s valóban nagy hiányt pótolta a cég, amikor a két Becsét e hajójárat létesítésével közelebb hozta egymáshoz. A hajócska másik nevezetessége az volt, hogy becseji iparosok állították elő.

Soha eddig baj vagy szerencsétlenség nem történt s a naponta több ízben megforduló kis hajócskát nemesak a két rokonváros lakói vették igénybe, hanem azok is, kik a Bácskából Bánátba, vagy fordítva, jöttek, általa nyertek jobb vonatösszeköttetést. A titeli réviparancsnokság határozott utasítására a hajótulajdonosok vizsgáztott szakembereket alkalmaztak a hajón s úgy Krszta novics Mladen kormányos, a hajócska kapitánya, valamint Wirt Vince, a hajógépész vizsgáztott szakemberek voltak.

Napsugaras indulás a halálba

Szombaton délután menetrendszerűen 2 órakor indult a kis hajó s a kapitány pénztáros, matróz, gépész és fűtőből álló személyzetten kívül körülbelül 25 főnyi utasárságot vitt magával. Az utasok a legkülönbözőbb társadalmi osztályból rekrutálódtak össze.

A hajó menetrendszerű időben megindult a sztáríbecseji partról s a rajtaülők mosolyogva intettek bucsut a napsütéses parton állóknak. Nem tudták, nem is sejteth-

ték, hogy nagyobb részük az életnek int bucsut...

A kis hajó fűgén szelte a habokat s az utasok nagy része a fedélzeten volt.

A parttól eltávolodva többen észrevették, hogy északnyugati irányból sárágás vörösbe gyult az égbolt.

Az egymásra rohanó percekkel száguldiva közeledtek a vészes felhők is és körülbelül fele utján lehettek, amikor elsötétült az ég és valami ritkán hallható, rémes bagással megérkezett a vihar.

A vihar

Az orkán szele átláthatatlan porfelhőt korbácsolt maga előtt. A csendes habok félelmetes hullámokká nőttek s a megrémült utasok sietve menekültek a fedélzetről a hajó belsejébe.

A hajó kapitánya a közelben levő Csók-sziget felé irányította a hajót, hogy ott zátonyra jutva megmentse a hajót és utasait.

De nem lehetett már oly gyorsan intézkedni, mint amilyen gyorsan az események követték egymást!

A porfelhő nyomán irtózatosszerű felhőszakadás zúdult a sötét felhőkből. A villámok szakadatlan cikázása nyomán feldörgő égzengés borzalmas megszakítás nélküli üvöltésbe olvadt össze, mely tulharsogta a szél és ömlő zápor zaját.

Mindezek betetőzéseül megindult a hatalmas szemű jégverés.

Oriási erővel hullottak a hatalmas jég-szemek, elsötétült minden s a mindinkább növekedő erejű vihar oldalra billentette a hullámokban küzködő kis hajót.

A motor felmondja a szolgálatot

A féloldalra dült kis hajó gépházába a kormányos leadta a parancsot: lassítani!

A kormányos terve az volt, hogy irányt változtat, mert a vihar minden pillanatban az elmerüléssel fenyegette a hajót.

Virt Vince gépész teljesítette a parancsot, de a gépet már újra mozgásba hozni nem tudta, mert a gépház vízkivezető csatornáján már ellenálhatatlan erővel, hatalmas sugárban ömlött be a Tisza vize.

A féloldalra billent hajóban közben másutt is utat kapott a víz s valószínűleg víz érhetett a gépezet mágnését is, mert Virt Vince rémült arccal jelentette föl a kapitánynak, hogy a motor felmondta a szolgálatot...!

A kapitány az orkán fülsiketítő zajában nem értette a választ s tovább adta parancsait, mire a gépész felküldte a fűtőt, hogy a rémes hírt közölje a kapitánnyal.

Pánik...

Odafenn a féloldalra billent hajó utasai felett urrá lett a rémület...

Siető törtetéssel menekültek a fedélzetre. Az utasok közt lévő asszonyok és gyermekek riadt sikoltozással kiabáltak segítségért.

A mentőcsónak és a mentőövek...

Közben a kapitány intézkedett, hogy a mentőcsónakot bocsássák vízre s oldják le a hajócska 4 mentőövet.

A csolnakba először a gyermekeket akarta beengedni, de az utasok közül is sokan odarohantak s a mentőcsónak még meg sem indulhatott, már is elsüllyedt.

A hajó elmerül

Fenn a hajón félőrült rémülettel sirtak és kiáltottak segítségért azok, kik nem tudtak uszni, vagy nem mertek neki indulni a haragos hullámu víznek. Az orkán hatalmas ereje letörte a kormányállást is, a hajó még jobban megdőlt... némelyek velőtrázó sikoltással ugrottak a vízbe... mások megdermedt eszméletlenséggel göresösen kapaszkodtak a hajóba... még akkor is, mikor azt mohó gyorsasággal elnyelte a haragvó, szeszélyes Tisza...

Küzdelem a habokkal

Kétségbeesetten küzdő emberek csoportja maradt a vizen s a fuldoklók hörgő segélykiáltása hol itt, hol ott hangzott fel. Mind ritkább lett a küzdők csoportja, mind halkabb a segélykiáltás s a partra először érők — akikben még volt erő és bátorság — segítségükre siettek azoknak, kik már a part felé érhettek.

Dicsérettel kell említenünk a hajó kormányosát, Krsztonosics Mladent, ki kétszer visszautszott, hogy segítségére legyen a küzdőknek, Virt Vince gépészt és különösen Földesi József fűtőt, kik valóban becsületes jószándékkal mentették, aki menthető volt.

Az első híradás

A szerencsétlenség színhelyéhez közel lévő folyam-örházból telefonáltak először Becsére, honnan több autó száguldott ki hogy segítségükre legyenek a megmenekülteknek.

Dr. Galambos István földbirtokos három gyermeket hozott haza autóján s a környékbeli tanyán ruhát váltottak, ágyba fekdtek a halálfáradt életbenmaradtak.

A Tisza ismét esendes

A vihar, amilyen gyorsan jött, úgy el is ment. A partokon már százakra menő tömeg gyűlt össze s hangtalanul, könnyes szemmel néznek a halk csobogású Tiszában a parttól mintegy 70 méterre a vízből fél méterre kiálló árbócerudra.

Olyan mint egy vékony mutatoujj, mint ha a Tisza haragvó szelleme fenyegetné a mélységből, hol ki tudja, hányan vannak?

Megindul a vizsgálat

Sztáribecsejéről bizottság is érkezett a helyszínre. Kivonultak a tüzoltók, rendőrség, csendőrség és már a helyszínen megkezdődtek a kihallgatások, melyeknek célja elsősorban az: kik az áldozatok és hányan vannak?

Acs Sándor hajópénztáros nem tud pontos feleletet adni. Még halálsápadt és reszket. Nem tud uszni és csak egy deszkába kapaszkodva mentette meg az életét. Csak annyit tud, hogy körülbelül husz utas volt. Eppen elkezdte a jegyet kiadni, mikor a vihar kitört, nem is adhatott mindenkinek jegyet.

A parton csónakok mindkét oldalon. Keresve kutatják a part mentét és hozzák sorba, amit a Tisza kivett: koffert, szék, asztalt...

Emberek még nem találtak. Nehezen adja vissza áldozatait a Tisza...

Egy didergő kis kutya

A megmenekültek közül csak egy didergő kis kutya van még itt. Ott reszket a parton és szűkülve néz a Tisza felé... a gazdája után.

Ki tudja, hol van az? Ki tudja kié volt a kis kutya, szegény kis árva...

Egy krisztusszakállu, kékszemű orosz nézi szomorú, oroszosan szelíd mosolygással. Megsimogatja. Megfogja a vizes nyaksziját és vezetni kezdi. A kutya meg-megáll, szűkül. Ujabb simogatás és selymes hangzású orosz szavak.

Aztán megindul a két hazátlan...

A vasárnapi vizsgálatok

Másnap a hatóságok megkezdték a részletes kihallgatásokat. A titeli révparancsnokság részéről Albanéz Avelin parancsnok jelent meg segédtsíjtjével. A hajó alkalmazottait pedig szinte reggeltől estig egymásnak adták át a hatóságok.

Az eddig megállapított áldozatok száma tizenhárom

A kihallgatások és beérkezett jelentések során eddig a következő áldozatokat sikerült megállapítani:

Maresics Miloszava 22 éves novibecseji leány.

Palásti Mária 37 éves vranjevoi szőnyegárus.

Polovceva Natalija 50 éves orosz menekült, özvegy, kinek holttestét Novibecsejnél

már fel is vetette a víz. Kézimunkát árult, annak készítésével foglalkozott és ebből tartotta el gyermekeit. Három kis árva maradt utána.

Brankovics Vukica 49 éves vranjevoi tanítónő testvérével az 57 éves Brankovics Máriával. A két idős hölgy uszni nem tudott és egymást szorosan átölelve álltak az elmerülő hajó termének ajtajában a szemtanuk állítása szerint még akkor is, mikor a hajó elmerült.

Molnár András 37 éves földműves és felesége, a 30 éves Drapos Mária, novibecseji lakosok.

Tóth Mária 37 éves petrovoszeli la-

Mit mondanak a megmenekültek?

A hajóskapitány

Krsztonosics Mladen a hajó kormányosa és kapitánya összefüggő szavakkal mondja el a történeteket. Látszik rajta, hogy fáradt, kimerült. Beszéde során egyre csak azt ismételteti: csak ne állt volna le a motor, megmenthettem volna őket!

Kijelenti, hogy a vihar szinte észrevétlen gyorsasággal jött. Mikor értesült, hogy a gép felmondta a szolgálatot és mikor a vihar letörte a kormányállást, rögtön az utasok, elsősorban a hajón levő hat gyermek megmentéséhez fogott.

Gyuricsin kereskedőnek két gyermekét mentette ki, egyiket a fogával tartotta, másikat kezével és úgy uszott ki velük.

A hajógépész

Virt Vince hajógépész elmondja, hogy csak akkor tudta meg, milyen hatalmas vihar dühöng, mikor a hajót paskoló zápor és jég félelmetes dübörgéssé erősödött a gépházban. Mikor a hajó megdőlt és a vízkivezető csatornán ömleni kezdett be a víz, megpróbálta eltönni a nyílást, de nem lehetett, különben máshonnan is ömlött azután már a víz.

Ő lenn maradt a gépházban ameddig lehetett, de mikor már a gép megállt és derékig ért a víz, ő is felmenekült és az elmerülő hajóról lesodort kormányállás deszkájába kapaszkodott. Ez volt a szerencséje, mert majdnem elvesztette eszméletét. A partról ő is segítette kimenteni, akit birt.

Veljacha Lipót,

a bácsatorontali ármentesítő társulat tisztviselőjét Novibecsejen kereste fel munkatársunk. Részletesen meséli el a katasztrófa drámai motívumokban bővelkedő eseményeit. Vigasztalta a megrémült gyermekeket, kiknek egy része éppen az ő biztatására mert nekivágni a tornyosuló hullámoknak, különben odavesztek volna.

Tud uszni, de ha egy üres demijonban nem kapaszkodott volna, úgy odavesz ő is, annyira gyenge volt. Csak lassan haladhattott a parthoz és többeket látott hörgöve elmerülni. Látta Radics nyugalmazott őrnagyot, amint a felfordult mentőcsónakba kapaszkodva uszott kifelé, látta az egyik bosnyákot is uszni és látta elmerülni Maresics Miloszavát is. Mire a partra ért, összeesett és percekig feküdt ott öntudatlanul.

A bátor kis leány, ki nényét azonban nem bírta kimenteni

Glavaski, volt bácskogradistei jegyző novibecseji házában nem fogadnak senkit. Szomorú gyász ül a házon. Az áldozatok egyike: Maresics Miloszava, a nevelt leányuk volt. Glavaski megbetegedett és Miloszava átjött Sztáribecsejre, hogy mostoha-testvérét hazavigye apja meglátogatására. A tíz éves kis Glavaski Ruzsicsát Sztáribecsejen találjuk meg nagyanyjánál. Eleven szemű, okosbeszédű kislány. Öntudatos komolysággal áll rendelkezésünkre és elmondja, hogy rettenetesen megrémült, mikor a féloldalra dült hajó ablakán tódolni kezdett be a víz.

Mikor elkezdtek kiabálni, hogy kifelé, ő is kirohant féltésével Miloszavával és a végső pillanatokban a mentőcsónakba ült. Azonban annyian rohantak a csónak-

kos.

Tanaszijevecs Alekszandar a noviszádi Jugoszlavenszka Banka alkalmazottja és ismeretlen társa, a hátramaradt irások nyomán valószínűleg Szmalcsics Marko.

Dzsája Mijo bosnyákárus, 35 éves tengermelléki dalmát és földije, utazótársa Lédics Joszif 35 éves.

Csiplics Gyuro, a 17 éves kis árva hajójainas. Anyja meghalt, apja Franciaországban dolgozik és a kis Gyuro, hogy kenyeret keressen beállt hajósinasnak, mint a diákregényekben szokás. Keresete az volt, amit az utasoktól kapott a csomagok szállításáért.

hoz, hogy az, mielőtt megindulhatott volna, elmerült és ők a vízbe ugrottak.

— Tudja bácsi — mondja — a taticám mindig haragudott a nyáron és féltett, ha fürödni mentem, de ugye most jól jött, hogy nem hallgattam mindig rá!

— Egy kövér ember is jött a csónakba, ládáját szorongatta, de mi már merültünk. Uszni kezdtem. Miloszava előttem uszott és én rémülve láttam, hogy nem bírja az uszást, merülni kezd. Segíteni is akartam neki, de késő volt, elmerült... Sirtam és usztam tovább...

Es tudja bácsi, egyik kezemmel, amikor csak lehetett, keresztet is vettem magamra és sirva kértem az Istent, segítsen!

A parton már alig birtam, de a fűtő Jóska bácsi ott volt és kiabálta: „ne bojsze“ és ki is huzott a partra.

Csak szegény Miloszava ne halt volna bele...

Es tudja bácsi, odavesztett mindenem, könyvem, irkám és egy szép tintatartóm, pedig 25 dinár volt!...

Aztán idehoztak a nagymamához és az éjjel csak úgy mertem aludni, ha ő fogta a kezemet.

Es azt az orosz nénit is nagyon sajnálom, aki odavesztett, szegényke úgy simogatta a fejem, mikor félve sirtam és reszkettem a hajón. Talán a kislányára gondolt szegény. Szegény bosnyákok, hogy fűtyültek nekünk, hogy nevéssünk!...

Es ugye bácsi a fényképem is kiteszi az ujságba...?

Megígérttem.

Fekete zászló a Tiszán

A hatóságok intézkedésére rövidesen megérkezik az az uszálypár, mely az elmerült hajót kiemeli a vízből.

A vasárnapi nap folyamán is igen sokan rándultak ki a szerencsétlenség színhelyére, melynek helyét nem jelzi más csak a félelmetesen fenyegető mutatoujjként kimeredő árbócerá feltűzőtt fekete zászló...

— Uj főkántor a szuboticei zsidó templomban. Szombaton és vasárnap, a zsidó újév két napján Edelstein Lipót főkántor celebrálta az istentiszteletet a szuboticei zsidó templomban. Az új zsidó főkántor nagyterjedelmű tenorjával és mély templomi áhitatot keltő inspirált előadómódjával nagy hatást váltott ki.

(x) A legjobb ozonázóhely Spiller Lenci büfféje.

Pályázat

A noviszádi Ált. Iparosszövetség a halál és betegség esetén való kölcsönös segélyezésre — ezennel pályázatot hirdet egy egyetemes gyakorlatu orvosi állásra egy megüresedett helyre.

A megfelelő feltételekről a szövetség irodájában szerethetnek tudomást az érdekeltek, minden köznapon 8-tól 12 óráig a szövetség irodájában (Carinska 15). A kérvények beadásának határideje f. évi szeptember 24.

Novisad, 1931. szeptember 14.

Az igazgatóság

Hírek

— Robbanás a „Kulpin“ konzervgyárban. Tegnap reggel 6 órakor csaknem végzetessé válható baleset történt a noviszádi „Kulpin“ konzervgyárban. A munkások egy kis gőzkazán javításával voltak elfoglalva s miközben az egyik egy lyukat igyekezett rajta kifurni, a kazánból kiáramló gőz leforrázta Holec Franja és Gregurovics Szevan munkásokat, akik közül az első könnyebben, a másik pedig súlyosan megsebesült. Azonnal a kórházba szállították a szerencsétlenül járt munkásokat, ahol ápolás alá vették őket. A rendőrség megindította a nyomozást.

x Dr. Adamovics Pero, noviszádi városi tisztifőorvos, nemi betegségek specialista, magánrendelőjét Kralja Aleksandra ulica 3. sz. alá (Dimovics ház) helyezte át. Rendel 8—9 és 3—fél 8 óráig.

— Elgázoltak egy kizsácsi földművest a noviszádi Pirosi uton. Madár József noviszádi lakos, vasárnap délelőtt feleségével és néhány hölgyismerőseivel a Mária majorban levő szállására hajtott autóján, hogy megtekintse azokat a károkat, amelyeket a szombati szélvihar szállásán előidézett. A társaság este 6 óra tájban indult vissza s amikor a kocsi a Pirosi utra ért, az országuton három, meglehetősen illuminált állapotban levő ember haladt, akik az autó ismételt jelzéseire sem akartak az országutról letérni. Madár József ekkor újabb jelzéseket adott és működésbe helyezte a féket, amikor azonban a kocsi elérte a három embert, az egyik közülök kivált a társaságból és közvetlenül a feléje száguldó autó elé lépett, amely a következő pillanatban elütötte és egy villanyoszlophoz sodorta. Madár József azonnal megállította a kocsit és az eszméletlenül elterülő ember elé lépett, akit a kocsi emelt és a kórházba szállított. A kórházban megállapították, hogy a szerencsétlenül járt fiatalember Podetni Janko kizsácsi lakóssal azonos, aki a gázolás alkalmával a jobb lábát törte. Megállapítást nyert továbbá, hogy erősen ittas volt s így kizárólag ennek a körülménynek tulajdonítható, hogy az autó elgázolta. A rendőrség egyébként nyomozást indított annak a megállapítására, kit terhel a felelősség a súlyos balesetért.

Bouclésapka

minden szlben csak 15-- dinár Klein Jénónél

Tözsdezárlat

A dinár árfolyama. Budapest 10.01—10.11, Bécs 12.525—12.585, Prága 59.175—59.575, Berlin 7.39—7.41, London 275.

Zürich. Beograd 9.045, Budapest 90.025, Páris 2010.25, London 2492, Newyork 512.87, Brüsszel 71.35, Milánó 26.8175, Madrid 46.20, Amszterdam 206.75, Berlin 120.40, Bécs 72.12, Szófia 3.72, Prága 15.18, Varsó 57.45, Bukarest 3.05.

Csikágó. Buza: Tartott. Szeptember 48.75, debaratsagos. Szeptember 42.50, december 38.125, cember 50.50, március 53.25, május 55. Tengeri: március 40.125, május 42.125. Zab: Tartott. Szeptember 21.675, december 23.25, május 26.125. Rozs:

MILLIÓ

és millió ember

TÖBB MINT 30 ÉVE

használja alanti **HASZNÁLATI UTASÍTÁS** szerint az

„OROSZLÁN“ SÓSBORSZESZT

és áldja annak felülmulhatatlan csodás hatását

Reuma, csúz, ischias, csontfájdalmak esetén a fájó testrészt bedörzsölésére, fogfájásnál: a foghus és száj öblögetésére, fejfájásnál: a homlok bedörzsölésére. Idegesség, álmatlanság esetében: az egész test lemosására és lefekvés előtt langyos vízzel hígított fürdésre. Hajhullásnál, korpaképződésnél: a fejbőr masszírozására. Hónalj-, kéz-, lábizzadásnál: az izzadó testrészt lemosására. Fáradtság, kimerültségnél: test masszázsa és fürdővizbe. Gyomorfájásnál, gyomorégésnél: egy kocka cukorra csepegtetve

„OROSZLÁN“ SÓSBORSZESZ

Csakis az itt ábrázolt és plombált üvegen valódi. Kérjen kifejezetten és határozott nyomattal

„Oroszlán“-Menthol sósborszeszt

és utasítson vissza minden pótlékul ajánlott szert bárki ajánlja is azt. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és jobb üzletekben. Ára: 10—, 26—, 52— dinár.

Vigyázzon az üvegre és az »Oroszlán« védjegyre, hogy utánzatokkal meg ne károsítsák

Vizsontfeladónak megrendelhető: LAVJA MENTOL DROŽD JENKA, Zagreb, Marulićev trg 5

Tartott. Szeptember 39, december 39.375, március 41.50, május 42.125.

Winnipeg. Irányzat: Tartott. Buza október 52.50, december 53.25, március 57.

Liverpool. Irányzat: Nyugodt. Buza októberre 3 sh 8.50, decemberre 3 sh 10.875, márciusra 4 sh 1.75, májusra 4 sh 3.375.

Elitellék a martonosi verekedőket

A szubotocai törvényszéken dr. Boski Ivo tanácselnök hármass bírói tanácsa hétfőn délelőtt folytatólagos főtárgyalást tartott az 1928 augusztus 5-én történt véres martonosi választási agitációs gyűlés ügyében.

A hétfő délelőtti folytatólagos főtárgyaláson Hadzi Kosztics Koszta vezetőügyész tartotta meg elsőnek vádbeszédjét, amelyben kifejtette, hogy ismét választások előtt állunk és így a bíróságnak szigorú büntetéssel példát kell statuálnia, nehogy ismét hasonló véres összetűzésekben robbanhassanak ki a szenvedélyek.

Dr. Ludaics Milos védőügyvéd viszont azt igyekezett igazolni, hogy a verekedést a radikális pártiak provokálták, akik a köztudomás szerint az 1928-as választások előtt erőszakos fellépésükkel több hasonló véres verekedést kezdeményeztek Mar-tonoson. Dr. Tabakovics Pál második védő, hasonló értelemben beszélt és szintén felmentést kért. A bíróság több mint egy órai tanácskozás után hozta meg ítéletét, amelyben

az összes vádlottakat bűnösnek mondta ki a vádban

és Eremics Tószó 36 éves martonosi gazdálkodót

— Fej-, váll- és ágyékreamánál, idegfájásoknál, szaggatásnál és zsabánál a természetes „Ferenc József“ keserűvíz rendkívül hasznos háziszser, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kitisztítja. Gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

súlyos testisértés miatt hat havi fogházra, Kovács József 38 éves földművest könnyű testisértés miatt három havi fogházra és 300 dinár pénzbüntetésre Miloszav Zsiva 43 éves gazdálkodót 10 napra és 400, Lukács Antal 32 éves gazdálkodót súlyos testisértésért hat hónapra és végül Biró Sándor 42 éves gazdálkodót három napra ítélte. Az ítélet indokolásában a bíróság kimondta, hogy az első és negyedrendű vádlottak kezében botot és bicskát láttak.

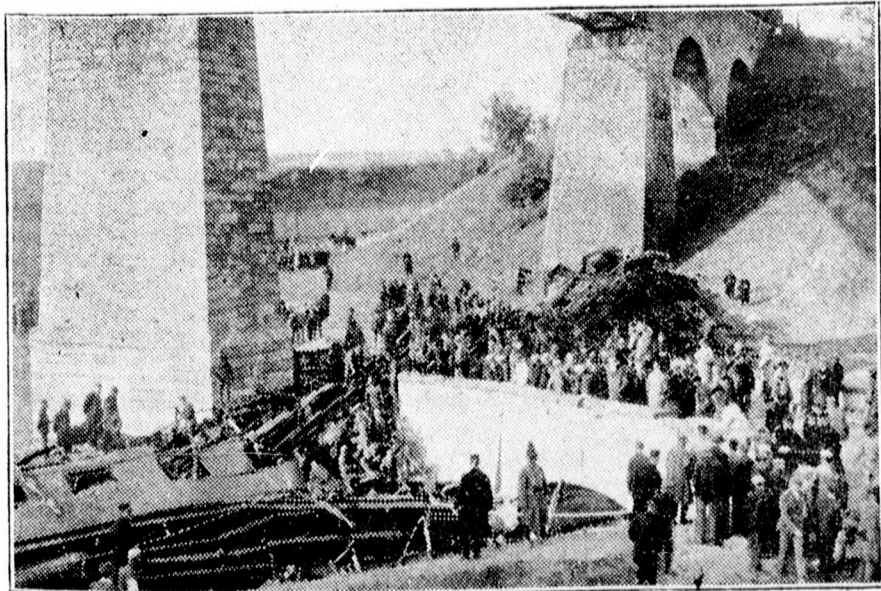
A verekedést a gyülekező radikálisok provokálták.

azzal, hogy Eremics Tószó gazdálkodó sikkasztással vádolta a nyilvános gyűlésen Momirovics Milan volt községi jegyzőt, a demokrata párt vezetőjét. Az ítélet ellen mindkét részről felebbeztek.

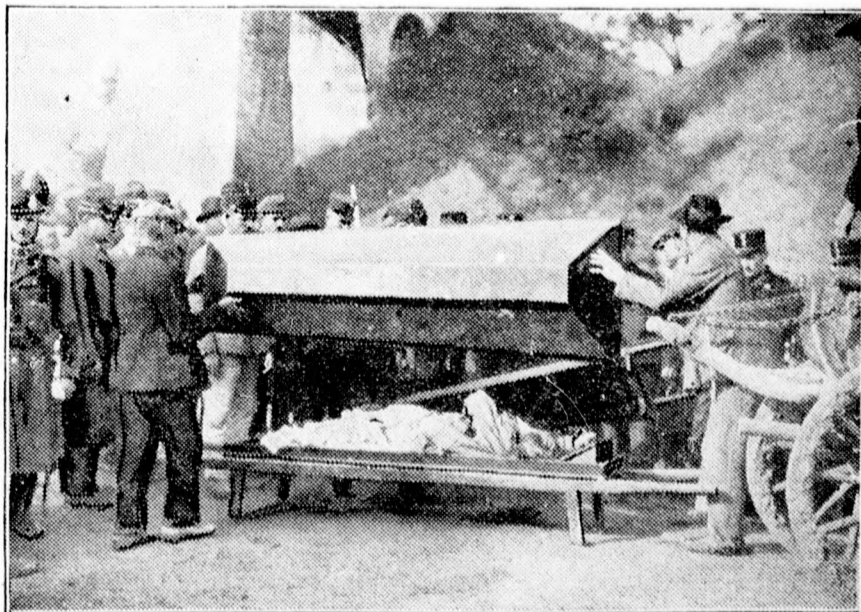
(x) Egy pár virstli, egy pohár (3 deci) sörrel 4 dinár Spiller Lenci büfféjében.

— Szarvasbőr mosókeztyűk 65 dinártól feljebb. Fischer J. és fia, Noviszád.

FŐ-HUZÁS szeptember 24-től október 16-ig. Sorsjegyek a főhuzás egész ideje alatt kapható a FŐELÁRUSÍTÓNÁL: **LUSTIG LAJOS** banküzletében Novisad, Kralja Aleksandra 13.

Utászok és polgári munkásokoztagok megkezdik a holttestek kiemelését.

Hordágyra helyezik egy 3 esztendős kisfiu borzalmasan megcsontolt holttestét.

Tegnap hajnalban katasztrofális itéletidő száguldott el Temesvár fölött

A szélvihar egész háztetőket sodort az uccára és hatalmas fákat tövestől csavart ki — Négy ember meghalt, igen sokan súlyosan megsebesültek

Temesvárról jelentik: Tegnap hajnali két órakor olyan katasztrofális orkán száguldott el Temesvár felett, amilyenre a város legöregebb emberei sem emlékeznek. A szélvihar hajnali két órakor kezdődött és körülbelül három óra utánig tartott.

Az orkán olyan erős volt, hogy a lakók sok felébredtek és

az orkán valósággal megrázta a földet és házakat. A város több helyén egész háztetőket sodort le az uccára a szélvész,

így többek között a Lloyd palotájának egész tetőszerkezetét felkapta, azután pedig irtózatos robajjal az uccára dobta.

A főposta kupolájának vasszerkezetét szintén letépte a vihar és az uccára dobta.

A szolgálatot teljesítő póstások rémülten rohantak ki az uccára, ahol szerencsére

ebben az időtájjban senki sem járt és a lezuhant vaskupola senkiben sem tett kárt. A legborzalmasabb tragédia a Mária királyné parkban történt, ahol ezidőtájt nagyobb társaság haladt keresztül és a szélvihar elől a zenepavillonba menekült.

A pavillon közelében álló hatalmas tölgy lát az orkán kicsavarta és a pavillonra dobta, amely teljesen összeomlott a fa sulya alatt. A pavillonban tartózkodók közül hárman meghaltak, öten pedig súlyosan megsebesültek.

A külvárosban az egyik házról téglákat sodort le a vihar. Egyik téglát egy épen arra haladó munkást agyonüjtött. A sebesültek száma szintén igen sok. A rémületet fokozta az, hogy a külvilággal minden összeköttetés megszakadt és a világítás az egész városban kialudt. A romok eltakarítását tegnap reggel megkezdték.

A szombat délutáni vihar óriási károkat okozott a Dunabánságban

Az orkán pusztítása mellett a jégeső sok helyen tönkretette a szőlőt és dohánytermést

A szombat délutáni vihar pusztításairól csak vasárnap és tegnap érkeztek be részletes jelentések. Az orkán, amely végigszáguldott a Bácska, Bánát, Szerémség és Szlavónia jórészén, tönkretette a telefont és táviróvezetéseket, úgy hogy szombaton csak egyes helyekről érkeztek jelentések a pusztítás nagyságáról. Tegnapra azonban a mindenhonnan beérkező tudósítások alapján megállapítható volt, hogy a mindössze 15–20 percig tartó orkán, amelyet sok helyen jégeső kísért emberéletben és anyagiakban is igen nagy károkat okozott.

Beográdi jelentés szerint a vihar az ország egy részében teljesen tönkretette a telefont és táviró vezetéseket és ezek javítása napokig fog eltartani.

A Szerémségben a Kamenica—Irig vonalon dühöngött különös erővel az orkán, amely

Irigen és Kamenicán nagy anyagi károkat okozott.

Mindkét helyen többen megsebesültek.

Beeskerekről jelentik: A szombat délutáni pusztító hatalmas orkán

súlyos szerencsétlenséget okozott Banatszki-Deszpótován.

ahol Furó Mátyás tengerivel megrakott kocsiját fordította fel a szél és ez alkalommal Furó Mátyás kocsis bal lába törött el. Furót a beeskereki köz-kórházban ápolják.

A nagyerejű szél a kumáni állomáson egy nyolc teherkocsiból álló szerelvényt indított meg, amely egy csonka mellékvágányon állott. A nagy erővel rohanó szerelvény áttörte a csonka vágány végén álló bakot és a szabad mezőre rohant.

A janesevai állomáson a vihar következtében a keskenyvágányu vonat utolsó négy teherkocsija kisiklott.

A bánáti

Toba községben a viharnak halálos áldozata is volt.

Tóth Erzsike 12 éves elemi iskolás lány személyében, akit az egyik összedőlő ház romjai temettek maguk alá. Amikor fáradtságos munka után sikerült a kislányt a romok alól kiemelni, Tóth Erzsike néhány perc alatt kiszívódott.

Vrbászon és Pribicevicsevön is nagy károkat okozott a vihar és jégverés

Az orkán fákat csavart ki, falakat döntött és tetőket bontott le. Nagy károkat okozott a vrbászi főgimnázium, a methodista templom és az állami selyemközpont tetőzeteiben, valamint sok magánépületen is. Pár perccel a vihar kitörése után megeredt az eső, melyet csakhamar sűrű és nagyszemű jégeső váltott fel. Szokatlanul nagy, helyenként tyuktojásnagyságu jégdarabok hullottak és éppen kukoricatörés ideje lévén, nagyon sok embert a szabad mezőn ért a vihar. Az emberek legnagyobb részét a kocsik alá menekültek a jég elől, de a lovak testét nagyon összeverte a jég, Pribicevicsevön két lovat agyonütöttek a nehéz és éles jégdarabok. A kukoricásokban a vihar már nem tudott nagy károkat okozni, de jelentékeny az a kár, melyet a jégverés a szőlőkben okozott.

A szőlőtermés felét elverte a jég.

A telecskai dombok szőlőiben óriási károkat okozott a jég. A szőlők mindenütt a szüret előtt állanak, úgy hogy a gazdákat kétszeresen érinti egy évi munkájuknak elvesztése. Az alig husz percig tartó vihar a szőlőtőkéknek egyharmadát kitépte és a termésnek több mint a felét teljesen tönkretette a jégeső. A kár nagyságát ma még nem lehet megállapítani, de bizonyos, hogy százazrekre rug. Ennek az összegnek csak jelentéktelenül kis része térül meg biztosítás útján.

Vrbászon két szerencsétlenséget okozott a zivatar.

Krautwurst Mihályné egy kkoricaival megrakott kocsin hazafelé igyekezett és éppen a Telecska egy mély levezető árka mellett haladt el, amikor a vihar utolérte. Az erős szél a megterhelt kocsi az árokba sodorta. A szerencsétlen asszony a lovak alá esett és testének több helyén, de különösen a fején súlyos zúzódási sebeket szenvedett. Sokkal súlyosabb kimenetelű volt az a szerencsétlenség, mely a szrbobráni uton történt és melynek áldozata Dovijarszki Szedro földműves. A szerencsétlen ember lovai megvadultak az éles jégdarabok csapkodásától és magukkal ragadták a kocsi. Dovijarszki a kocsit alá esett és a kerekek mindkét lábán áthaladtak, úgy hogy mind a két lába eltört. A szerencsétlen embert a zivatar után találták meg és részesítették első segélyben. Állapota veszélyes.

Három tűz Pribicevicsevön

Pribicevicsevön a villámcsapások három helyen okoztak tüzet. Szerencsére a szokatlan méretű felhőszakadás megakadályozta a tűz továbbterjedését, úgy hogy az elégett szalmakazlakon kívül nem esett más a tűz áldozatául.

A szombat délutáni orkán

Bácskogradistén is súlyos nyomokat hagyott maga után.

A liget olyan, mintha ágyuval összelövöldöztek volna. Az uccákon 117 villanyoszlopot döntött ki a 27 égtört össze. A templomkertben 64 év óta fennálló kökeresztet a talapatról ledöntötte és összetörte. A Sirovica és Szejjics szálláson a telegőréket döntötte le, a Novák féle szálláson pedig a háztetőt és a padláson felhalmozott búzát hordta el a vihar. A jég a hegyközségben is nagy károkat okozott és többen kényszer szüretelést kénytelenek végezni. A vihar a szállásokon a baromfi állományban is nagy károkat okozott.

Nova Crnja községén

is átvonult szombaton délután 3 órakor a tornádószerű vihar, nagy jégeső kíséretében. A háztetőket majdnem mindenütt megrongálta, nagy fákat döntött ki, a szőlőket teljesen elverte a jég s ami a legnagyobb baj, a körülbelül 380 hold dohányból alig 20 százaléka volt leszedve, a többi mind tönkrement, úgy hogy

másfél millió dinár a kár.

Sok szegény embernek ez volt egyedüli kérése, nem egy gazda ebből fedezte volna adóját és egyéb kiadásait.

— Ismeretlen ember hulláját vetette ki a Duna. Koler Károly noviszádi banktisztviselő vasárnap délután családjával motorkirándulást tett a Dunán. Amikor a társaság Ledincére érkezett, Koler egy erősen oszlásnak indult holttestet vett észre a part mentén, amelyet a Duna kivetett. A banktisztviselő azonnal jelentést tett az esetről a ledincői rendőrségnek, majd a noviszádi rendőrség bünyügyi osztályának is. A holttest személyazonosságát még nem sikerült megállapítani.

— Ön is bőrvizsketegségben szenved? Még ma vegye meg a Neo-Dermát, mely még a sokéves bőrvizsketegséget is azonnal elmulasztja. Kapható: »Nada« Drogériában, Szubotica.

APOLLO, szept. 15-én

A király parancsol

(Flötenkoncert vonSanssouci) Német tonfilm Nagy Frigyes idejéből.
Főszereplők: RENATE MÜLLER és OTTO GEBÜHR. Kezdet 5. 7. 9/4 órakor

KÖZGAZDASÁG

Az ország az általános gazdasági válság ellenére is biztos reménnyel nézhet gazdasági jövője elé

Jugoszláviának kincseket jelentő kihasználatlan erői vannak — mondotta Dr. Kumanudi Koszta kereskedelmi miniszter az iparkamarák és gazdasági szervezetek Beográdban megtartott kilencedik évi rendes közgyűlésén

Vasárnap délelőtt tartották meg Beográdban a mezőgazdasági kamarák és szervezetek kilencedik rendes évi közgyűlését, amelyen többek között megjelentek dr. Dunjics Radoszláv főinspektor, dr. Kumanudi Koszta kereskedelmi és iparügyi miniszter, Radivojević Laza közlekedésügyi miniszter, Bajloni Ignjat a Narodna Banka vezérigazgatója és a közgazdasági minisztériumok kiküldöttjei, azonkívül pedig számos külföldi és belföldi érdekeltiség képviselői.

A nagyjelentőségű gyűlést, amelyen az ország gazdasági helyzetét és a jelen legfontosabb gazdasági problémáit vitatták meg a beográdi kereskedelmi kamara elnöke, Sztanojević Milutin nyitotta meg, aki beszédében részletesen beszámolt az elmúlt év gazdasági eredményéről, ismertette az általános gazdasági válságot.

— Legyen szabad ezuttak személyes meggyőződésemet kifejezést adnom — mondotta Sztanojević Milutin. — Az általános gazdasági válság alapjából felforgatott mindent. Egyesek élet-halálra menő küzdelmet vívnak a létért. Ebben a küzdelemben egyszisztenciák semmisültek meg, mások elkezeredten küzdenek az örvény szélén. A létért való küzdelem mintha tetőpontjára hágott volna.

Mégis el kell ismernünk az igazságot, hogy országunk gazdasági helyzete sok országénál kedvezőbb. Hála az ország erős gazdasági szervezetének, amely lehetővé teszi azt, hogy ezeket a nehéz viszonyokat egyelőre minden súlyosabb megrázkódtatás nélkül át tudjuk élni.

Hiszen abban a helyzetben vagyunk, hogy egy hónap leforgása alatt kétmilliárd dinár értékű árut szállítunk külföldre...

A múltban is voltunk már hasonló helyzetben és mindannyiszor sikerült legyőznünk a bajokat. Ezt pedig a jövőben is csak úgy érhetjük el,

ha minden erőnkől továbbra is támogatjuk a fennálló gazdasági szervezetet, amelyek között elsősorban is a legfontosabb helyet a kereskedelem, a gyártás és az ipar foglalnak helyet.

Minden erőnkkel

támogatjuk az illetékes tényezőket munkájukban és segítségüket nyújtunk abban a munkában, amellyel az ország gazdaságát egészségesebb, biztosabb alapokra akarják fektetni.

Az első és legfontosabb eszköz, amit ebben a pillanatban a legőszintebben ajánlhatunk: a legnagyobb takarékoság.

Sztanojević ezután üdvözölte a jelenlévőket, majd felolvasta Öfelségének szóló hódoló táviratot, amit a gyűlés állva hallgatott végig és lelkesen megéljenezett.

Sztanojević Milutin beszéde után dr. Kumanudi Koszta kereskedelmi miniszter vette át a szót, aki hosszabb beszédben ismertette a gazdaság jelenlegi helyzetét valamint a kormány álláspontját a felmerülő kérdésekkel kapcsolatban.

A miniszter beszédében kifejtette, hogy a kormány a maga részéről a leghatásosabban támogatja a gazdasági válság megoldását, amelyhez csakis egyesült erővel és alapos szervezettséggel juthatni. Dr. Kumanudi Koszta kiemelte beszédében, hogy a jelenlegi helyzetben mennyire fontos szerepet játszik a népszövetség, amely a gazdasági vál-

ság rendezésére van hivatva. Az általános európai krízis kérdése olyan nagyfontosságú, hogy az kinő az egyes országok határain túlra is és a kölcsönös egymásra utaltság magával hozza, hogy a gazdasági válság kérdésében olyan szervezet hozzon határozatot, mint az a népek szövetsége.

— Kereskedelmi politikánk munkájának egyelőre az agrárkrízis megoldására, vagy legalább is annak enyhítésére kell irányulnia

— mondotta a miniszter — amely mindennek előtt is a mezőgazdasági terménykivitel megalapozását teszi kétségessé. A probléma a következő:

Nem annyira arra kell törekedni, hogy mezőgazdasági terményeinknek megfelelő piacot találjunk, hanem inkább arra, hogy azoknak mindenképp megfelelő árakat, úgynevezett világpiaci árakat teremtsünk.

Ez a politika már eddig is mutatott fel relatív eredményeket és előreláthatólag továbbra is mutatni fog eredményeket, amelyek az említett szolidaris együttműködésnek a következménye.

Ez a szolidaritás az újabb időben a preferenciális politikában igyekszik mindinkább kifejeződsre jutni.

Ennek a politikának célja ugyanis kedvezményes vámilletékek életbeléptetésének minél hathatósabb elősegítése.

A miniszter további beszédében részletesen kifejtette azokat a körülményeket, amelyek szerint

az ország közgazdaságának a jövőben mindinkább arra kell szorítkoznia, hogy mindenképp magát az országot lássa el megfelelő és elégséges nyers és félig feldolgozott anyaggal, valamint, hogy egyidejűleg gondoskodjék a gyártás fejlődésének eszközeiről is.

Az egész világ olyan átalakuláson megy keresztül, amely ugyszólván az egész emberiség jólétét veszélyezteti.

Szerencsére az országnak annyi energiája, annyi kihasználatlan ereje van, hogy bizton és reménnyel nézhetünk gazdasági jövőnk elé.

A kereskedelmi kamarák és a gazdasági szervezetek munkájára nagy szükség van úgy az országnak, mint a nemzetnek. Azon óhajának ad kifejezést, hogy a kilencedik rendes évi közgyűlés a lehető leghasznosabban és legsikeresebben hajtja végre munkáját.

Dr. Kumanudi Koszta a beszéde után Sztanojević Milutin felolvasta referátumát az ország kiviteléről és behozataláról, amelyben összehasonlítja Jugoszlávia behozatalát a többi országokéval. A statisztika kimutatása szerint Jugoszlávia évenként 92 millióval többet hoz be, mint amennyi az ország kivitele. Ebből kitűnik, hogy a behozatal a költségvetés szerint mozog. Így az ország pénzügyi számadásait a legnagyobb pontossággal vezetik. Hasonlóképpen nagy behozatalra szorulnak Olaszország, Ausztria és Görögország is. Csehszlovákia, Magyarország, Bulgária és Románia kivitele nagyobb mint behozatala. A referátum további részében beszámol a különböző kiviteli cikkek arányáról.

Sztanojević előadása után több előadás következett, majd a gyűlést megszakították és folytatását hétfőre tűzték ki.

A meglepetések vasárnapja

A Mácsva eldöntetlenül játszott a spliti Hajduk ellen — Szoko—Vojvodina 5:1 (2:0) — BSK—Rapid 4:3 (1:1) — Zagreb—Bécs 1:1 — A Bácska döntetlenje — Az OSC győzött a szombori Sport ellen

A vasárnap sportja több meglepetéssel szolgált a futball híveinek. A legnagyobb feltűnést kétségtelenül a sabáci eredmény okozta, mert a Mácsva 1:1 arányban, eldöntetlenül játszott a volt országos bajnoksáppal a Hajdukkal. Kellemes meglepetés a BSK győzelme a bécsi Rapid felett és Zagreb válogatottjának eldöntetlen eredménye Bécs tizenegyével szemben. A Vojvodina azonban nem tudta megakadályozni a beográdi Szoko nagy gólarányú győzelmét.

SZOKO—VOJVODINA 5:1 (2:0)

A beográdi Szoko vasárnap Ivkoviccsal és Popovic Sztojannal erősítette meg csapatát. A Szoko nagyon szép játékot mutatott. Az egész 90 perc folyamán, míg a Vojvodina az első félidőben állotta a sarat, a második félidőben azonban erősen visszaesik. A Szoko első gólját Tomasević lötte a 20., a másodikát ugyancsak Tomasević a 41. percben. A második félidőben Ivkovic a büntetővonalon belül kézzel érintette a labdát, a megítélt tizenegyet Markovic Dusan góllá értékesítette a 20. percben. A 29. percben Zsivics a Vojvodina háttvédje a kapu előtt faultolta Rano-

jevićet, a megítélt tizenegyet Tomasević rugta góllá. A Vojvodina védelmének hibája révén még két gólt ért el Pavlovics.

BSK—RAPID 4:3 (1:1)

Az osztrák bajnokságot az első félidőben egyenlő ellenfele volt a beográdi Sportnak, a második félidőben azonban nem tudták feltartóztatni a bécsi zöldfehérek a hazai csapat győzelmét. A BSK góljait Tirnanics (2), Sztirovics és Markovic a Rapid góljait pedig Veselik rugta, az egyiket büntetőből.

MÁCSVA—HAJDUK 1:1 (0:1)

Az egyetlen országos bajnoki mérkőzést Sabácson játszották vasárnap, olyan óriási érdeklődés mellett, amilyenre a Drina—Száva szögében még nem volt példa. Az első félidőben a Hajduk volt a többet támadó fél, aminek eredményeként Lemesics a 37. percben gólt ért el. A második félidőben változatos játék folyt, a közönség hangos biztatása mellett és a 15. percben sikerült is Szaldrjevićnek kiegyenlíteni. Ezután a Mácsva került fölénybe, de a nagyszerűen működő spliti védelem minden támadást elhárított.

Városi Takarékpénztár Suboticán

Elfogad betéteket legkedvezőbb kamatozás mellett és kifizetéseket fölmondás nélkül azonnal eszközöl

Takarék és folyószámlai betétállomány
30,000.000 dinár

Foglalkozik a banküzlet minden ágával, bel- és külföldi kifizetéseket eszközöl, vesz és elad devizát és valutát

Subotica város vagyonával kezkesedik a Takarékpénztár kötelezettségeiért és külön még a betétekért

ZAGREB—BÉCS 1:1 (1:1)

Az első félidőben a zagrebiek nagy fölényrel játszottak, de lövéseiket nagy balszerencse kísérte. Az első gólt a bécsiek érték el a 34. percben, amit Kokotovics a 41. percben egyenlített. A második félidőben a játék teljesen nyílt, de egyik fél sem ért el eredményt. A vasárnapi mérkőzésen bucsuzott Hitrec a zagrebi közönségtől.

II. osztályú eredmények:

Noviszád: Zsak—Isztra 8:0 (3:0).

Noviszád: Temerini TC—Szlávia 1:1 (1:0).

Bácska-Palánka: PAK—Szloga 4:2 (3:1).

Csurug: Graficsár—Hajduk 2:2 (2:1).

Kovílj: Sajkás—Rapid 4:4 (0:1). Barátságos.

A Rapid és Sajkás két pontot szereztek a Szlovacskitól és Trgovacskitól, mivel ezeket az alszövet-ség felfüggesztette.

Káty: Jugovics—Femerini SC 2:2. Biró: Komlós. A mérkőzést szép számu közönség nézte végig. Az eddigi veretlen Jugovics ezuttal vele egyenrangú csapattal mérte össze erejét és derekasan megállta helyét.

A SzAND legyőzte az SzMTC-t, a Bácska pedig eldöntetlenül játszott a Zsakkal a vasárnapi szubotica bajnoki fordulón

Érdekes sportot nyújtott a bajnokság második fordulója

Vasárnap ismét három mérkőzéssel folytatódott Szuboticán az elsőosztályú bajnoki szezon. A Bácska pályán két mérkőzés, még pedig a Szand—Szmtc és a Bácska—Zsak meccs volt; a Sport pályáján pedig a Sport a Szlobodával játszott. A délelőtti mérkőzést mintegy kétszáz, a délutániakat pedig több mint ezerkét száz ember nézte végig.

SPORT—SZLOBODA 1:1 (1:1)

Elsőosztályú bajnoki. Biró: Perl

A másodosztályból felkerült Szloboda lanya és nivótlan mérkőzés keretében találkozott a hanyatló tendenciájú Sport csapatával. A két csapat egyenlő erővel küzdött a győzelemért, amelyet egyiküknek sem sikerült elérni. Általában a Szloboda támadott többet, de csatárai teljesen gólképteleneknek bizonyultak. A Sport a mérkőzés nagy részében csak váratlan, de szintén nem veszélyes kifutásokkal kísérletezett és csak a második félidőben játszott elfogadhatóan, de ekkor minden gólrátörő kísérletét megfúszta a Szloboda kitűnő védelme.

A mérkőzés első félidejében a Szloboda a többet támadó fél, mégis a Sport ér el gólt a 39. percben Denegri lövésével. A gól után a Szloboda erősen küzd a kiegyenlítésért, ami a 44. percben sikerül is neki: Mátics 30 méteres szabadrugása érintetlenül jut a hálóba.

A második félidőben kissé élénkül a játék, mivel a csapatokat a győzelmi eshetőség reménye fűti át. Lendületes támadások következnek mindkét kapu ellen, de a pompásan működő védelmek minden esetben szerelnek és így az eredmény 1:1 marad.

SzAND—SzMTC 5:3 (3:0)

Elsőosztályú bajnoki. Biró: Dr. Poljácovics

A mérkőzés nagy részében az SzMTC támadott többet, de részint csatárai tehetetlensége, részint az üldöző balszerencse miatt nem tudta fölényét gólokban kifejezésre juttatni. A két csapat találkozása általában heves és élvezetes sportot nyújtott és mindkét csapat minden erejével belefelelt a küzdelembe.

Az első percekben úgy látszott, hogy az Sz. M. T. C. gólokkal nyeri a mérkőzést, azonban hamar kiütközött csatárai gólképtelensége, akik a legjobb helyzetekben is kihagytak. A Szand csatársora kifutásokkal kísérletezett, amit siker koronázott. A 11. percben Kopilovics II előreadott labdájával Horváth megugrott, előrevágott labdáját Luics védhetetlenül a hálóba helyezi (1:0). Alig ocsudott fel az SzMTC, már is a kapujába jutott a labda: Dömötör tisztára játszotta magát és élesen lőtt labdája a kapu jobb sarkában kötött ki (2:0). A gólokra az SzMTC hevesen támadott, de mégis a Szand érte el a következő gólt: A

33. percben a Szand centere szép akciót indít el, amit Horváth góllal fejez be (3:0).

A második félidőben ismét az SzMTC támad többet és a 3. és 23. percben Crnjakovics, illetve Gazda révén gólt ért el. Ezután a Szand is támadásba fogott és a 26. percben Imrics lövése a vetődő kapus alatt futott a hálóba. A mérkőzés befejezése előtt néhány perccel a Szand Horváth és az SzMTC Szelecki révén ért el gólt.

A győztes csapat játéka általában nem elégtett ki. Különösen az első félidőben mutatott gyenge játékot a pirosfelete csapat és csak a bizonytalan SzMTC védelemnek köszönhetik, hogy csatárai három gólt lőttek. Az SzMTC a mezőnyben kitűnően játszott, de csatárai, mint mindig, most is teljesen gólképtelenek voltak.

ZsAK—BÁCSKA 1:1 (1:1)

Elsőosztályú bajnoki. Biró: Krausz

A két csapat találkozása rendkívül heves küzdelemben bővelkedett. A két csapat közül a Zsak volt a jobb, amely többet is támadott és a mezőnyben is szebben játszott, de csatárai adósak maradtak a helyzetek kiaknázásával. A Vasutasok csapata pompás kondícióban van és ha volna gólvője, biztos favoritja lehetne a bajnokságnak. A Bácska az első félidőben csak tapogatózó játékot mutatott és csak a második félidőben vezetett több veszélyes támadást a Zsak kapuja ellen.

A mérkőzés első gólját a Zsak éri el a 6. percben egy Pavicevics—Lutz akcióból, amelyet az utóbbi fejezett be. A Bácska az utolsó percekben egyenlített.

A második félidőben ismét a Zsak volt frontban, de a gólhelyzetek egész sorozatát hagyta kiaknázatlanul.

A mérkőzés félidejében Novákovics futóba jött a Bácska kétszer százméteres stafétája ellen futott és győzött. Ideje 22.9 mp. volt.

Szombor vasárnapi sportja

Szombori SZOKO—Bezdáni SPORT 1:0 (0:0)

Elsőosztályú bajnoki. Biró: Dr. Padjen

A bezdániai második szereplése is csak minimális gólarányú vereséggel végződött. A Szoko választ, Bezdán kezd s a 15. percig állandó mezőnyjáték folyik, melyben Bezdán legénységének erősebb fizikuma inkább érvényesül. Ezután állandó Szoko fölény következik, minden eredmény nélkül, bár a Szoko néhány veszélyes helyzetet teremt a bezdáni kapu előtt, melyet azonban csatárai kihasználatlanul hagynak. Majd három eredménytelen korner következik a Szoko ellen s Bezdán

néhányszor erősen kitör, sőt a 30. percben csak a szerencse menti meg a szombori kaput Vukovics fejesétől. A második félidőben a Szoko nagyobb technikája érvényesül a mezőnyben, eredményt azonban elérni nem tudnak, sőt Tibornak kezelőse miatt megítelt tizenegyest is Beljanszki a kapus kezébe lövi. Ezután Bezdán térfelén folyik tovább a játék, miközben a bíró mindkét csapatból egy-egy játékos kiállít. A befejezés előtt 4 perccel Segovics centerezését az egyetlen pillanatra szabadon maradt Beljanszki belővi a bezdáni kapuba s ezzel megszerzi a Szoko részére a győzelmet. Az utolsó percekben az egyik bezdáni játékos saját kapusától súlyosan megsérült úgy, hogy azonnal kórházba kellett szállítani. A győztes csapatból kivált Bogdánovics s jók voltak még Plávsics és Dobrenov, míg a bezdáni csapatból Vukovics, Ruff II és a kapus érdemelnek dicséretet.

Szombori ZsAK—Szombori TK 1:1 (1:0)

Elsőosztályú bajnoki. Biró: Neverkla

Unalmas, nivótlan mérkőzés, melyben állandóan az SzTK a többet támadó fél. Csatárai ugyan — mint a Zsak-éi is — csak tologatták a labdát kényelmesen s a kapu előtt adódott helyzeteket kihasználatlanul hagyva adósak maradtak a kapulövésrel. A fiatal erővel felfrissített Zsaknak védelmi triója megfelelt. A Zsak vezetőgóját Lőrincz szerzi meg az elsőfélidő 16. percében s az SzTK csak a második félidő 9. percében tizenegyesből tudott egyenlíteni. Az SzTK-ból Pest és Fiszler, a Zsakból Franz és Bugadzics felelt meg.

SzTK—Zsak hazena 2:0 (2:0).

A becskerekéi Vojvodínának csak egy pontot sikerült hazavinni

Jedinsztvo—Vojvodina 2:2 (2:1)

Bajnoki. Biró: Grujin

Becskekerekről jelentik: Nagy meglepetést hozott a Jedinsztvo—Vojvodina mérkőzés, amennyiben a nagy kedvvel küzdő Jedinsztvónak sikerült egy pontot szerezni. A döntetlen eredmény hízogó Jedinsztvóra, mert rendszeretlen kapkodó játékkal 2-3 gólos vereséget érdemelt volna. A Vojvodina sem játszotta ki megszokott formáját és ennek tudható be a felsiker.

Az előmérkőzés sokkal szebb sportot nyújtott. Különösen az Obilics kombinált csatársora volt jó, míg a Boracnál a védelem elégtett ki. A mérkőzést az Obilics nyerte 5:2 (2:0) arányban.

Egyéb eredmények:

Vojvodina I. b.—Jedinsztvo I. b. 6:0 (2:0).

Vojvodina ifj.—Jedinsztvo ifj. 4:0.

Obilics ifj.—Svëbise ifj. 3:0 (par forfait).

Rádnicski ifj.—Borac ifj. 2:0 (2:0).

A vidéki bajnok Szombori Sport vereséget szenvedett Odzsacin

Odzsaci SC—Szombori Sport 1:0 (0:0)

Elsőosztályú bajnoki. Biró: Péjics (Szubotica)

A bajnokcsapat 1:0-ás veresége óriási meglepetés. Az OSC győztes gólját Mészáros center lőtte. A nagy érdeklődéssel várt bajnoki mérkőzést rekord közönség nézte végig Odzsacin.

SZENTA:

Szentai AK—Adai Plava Zvezda 6:0 (4:0)

Elsőosztályú bajnoki. Biró: Drenkovics

Vasárnap délután negyed 5 órai kezdettel játszotta le a SzAK első őszi bajnoki mérkőzését az adai Plava Zvezdával, amely a múlt vasárnap Topolán az ottani JAK-ot 2:1 arányban meglepetés-szerűen legyőzte. Az adaiak vonaton, kerékpáron, autón nagy számmal rándultak át Szentára.

Ada kezd. Nagy elánnal fekszik a küzdelemben. Az első tíz perc a vendégcsapaté, amely alatt uszázólván mindent ki is ad magából. A SzAK lassan ként felszabadul a heves, de nem veszélyes nyomás alól és a 15. percben Inovác átadásából Rác Szabó az adai kapu jobb sarkába juttatja a labdát (1:0). Egy percre rá Rác Szabó vágja át a jobb oszlopba (2:0). A gyorsan beadott két gól elveszi az adaiak kedvét, viszont a szentai csapat annál erősebben fekszik bele a játékba. A 23. percben Rác erős keresztlabdáját a kapus kiejti és a résen álló Paics gólba vágja (3:0). A 38. percben Terzin szabadrugásából jó labdával Paics kitér és közelről a negyedik gólt rugja. A féldő két sikertelen kornerral végződik Ada ellen!

A második féldőben mindjárt az első percben kórner Ada ellen. A kilencedik percben Pakáski 20 méteres rugása talál utat az adaiak hálójába (5:0). Ezután hatalmas SzAK-fölény alakul ki, amely ellen az adaiak úgy védekeznek, hogy 4-5 emberük védelemben vonul s így megakadályozzák a gólzáport. Több kórner Ada ellen; végre a 38. percben Rác Szabó gyönyörű kórnerugásából Borbély befejezi a hatodik gólt.

Ada nem volt komoly ellenfele az első tíz perc után a SzAK-nak, amely Paics reaktiválásával a kapu előtt mindig veszélyes volt a vendégeknek. A SzAK jól kombinál, rutinja pedig messze fellette áll az adai csapatnak, amelynek főerénye a lelkesedés és akarás. Nehéz meccsekhez azonban még nincs a játékosokban elég tempóbirás.

Drenkovics bíró szigorúan, de igazságosan és pártatlanul töltötte be tisztét.

VRBASZ:

DULCIS—Szentai RÁCNICKI 4:0 (2:0)

Elsősztályu bajnoki. Bíró: Sefesics

Nívótlan, gyenge mérkőzést vívott a két csapat a gyérszámu közönség előtt. A Dulcisnak csak a halvesora elégitett ki.

A vrbászi csapat már a játék elején magához ragadta az irányítást és azt végig meg is tartotta. Ha a csatársor jobb formát játszik ki, katasztrofális vereséget mérnek a gyenge szentai csapatra. A vezetőgólt Polyvás lövi és röviddel utána Gvozdenovics fejese akad meg a szentai hálóban. A második féldőben a Dulcis teljesen leszorítja ellenfelét és előbb Lerch, majd röviddel a mérkőzés vége felé Hauslohner I góljával beállítja a végeredményt. Sefesics jól bíraskodott!

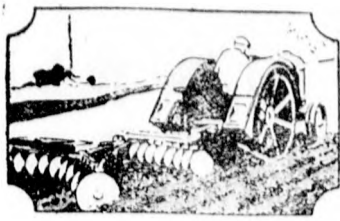
Becseji SZOKO—VSC 5:3 (3:3)

Elsősztályu bajnoki. Bíró: Mangh

Felette izgalmas és mindvégig nyílt mérkőzés, melyet a Szoko jobb csatársora révén megérdemelten nyert meg.

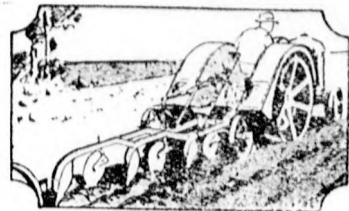
A VSC a szokottnál gyengébb játékot mutatott, ami talán annak tudható be, hogy csapatának lelke, Tatomirov sérülten állt ki és végig statisztálta a mérkőzést. A halvesor állt egyedül helyzete magaslatán, míg a közvetlen védelem sokat hibázott. Két gól Michel, egy pedig a kapus lelkén szárad. A mérkőzés VSC-támadásokkal indul és Móriéz ideális fejese már a hatodik percben vezetéshez juttatja a hazai csapatot, de Tihanyi röviddel később ugyancsak fejessel egyenlít (1:1). Hullámzó mezőnyjáték után harminc méteres büntető a Szoko ellen, melyet Erlemann irtózatoss bombaszerű rugással a felső sarokba rug (1:2). Az egyenlítés most se soká várta magára. Az egyenlítő gólt Börcsök lövi, sőt pár perccel később Janek a vezetést is megszerzi (3:2). Pár perccel a féldő befejezése előtt Tatomirov fejel gólt (3:3). A második féldő mezőnyjátékkal telik el, de Póth kapus Börcsök lövésére későn vetődik és ezzel a Szoko már meg is nyerte a fontos mérkőzést. Egy perccel a mérkőzés vége előtt Börcsök irtózatoss bombával beállítja a végeredményt. Mangh kitűnően bíraskodott, csak kár, hogy arra törekedett, hogy féken tartsa a játékosokat és ebben nagyon aprólékos volt.

Pacsári SK—Szubotici TANK 1:1 (1:0). Barát-ságos. Bíró: Kopilovics. A mérkőzésen mutatott játék egyenlő ellenfelek küzdelmét mutatta. Az első féldőben a PSK, a másodikban a TANK támadott többet. A hazai csapatból kitűntek Sarsanszki, Szvrkusics és Matheisz, a TANK-ból Szpászics, Malusev, Tikvicki és Junger. Kopilovics jól vezette a mérkőzést.

Könnyen vezethető: néhány órai gyakorlat után mindenki tudja kezelni.

**TÖBBET ÉR
MINT AMENNYIBE
KERÜL**

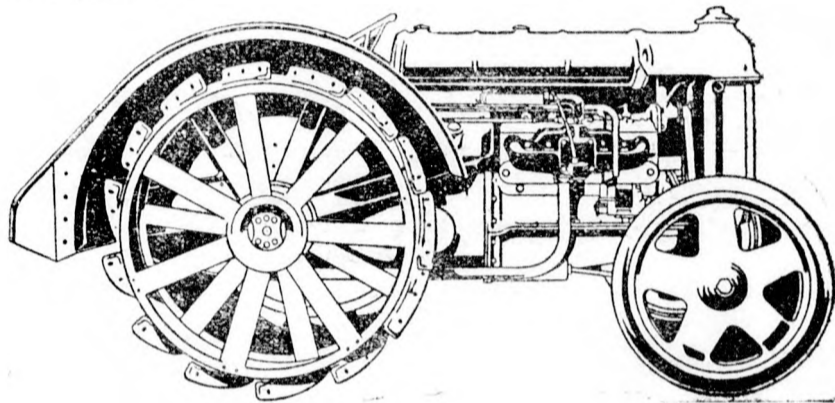

Önnek a legnagyobb haszna, ha FORDSON traktorral vontat a modern földművelés e csodás gépével, mert nagyon olcsón dolgozik.

Egy nap alatt megművel 6-8 holdat, félannyi költséggel, mint amennyibe ökrökkel kerülne, amelyekkel alig 1 holdat munkálatna meg.

Ez az erős traktor nemcsak földjét műveli, hanem mint stabil motor fecskendőt hajt, a gazdaságban pedig minden más munkát elvégez.

Kérje bármely FORD viszonteladótól az ingyenes bemutatást és felvilágosítást.

Fordson

Kétszeres haszon fél költséggel

Közönséges parafinnal ép úgy dolgozik, mint b. zinnel. Legközelebbi FORD viszonteladó felvilágosítja Önt, hogy a FORDSON nyersolajjal is tud dolgozni.

Kérje a viszonteladótól a hitelre vonatkozó részleteket, melyet FORD nyújt.

Ford Fordson

képviselet Novisadon

SNOP D. D. Futoški put 68.

Uj kedvező részletfizetés 12 hónapig

A sztari-becsei Szoko új nevet vett fel. A sztari-becsei Szoko vasárnap délelőtt megtartott rendkívüli közgyűlésén nevet Gradjanskira változtatta.

Külföldi sporteredmények:

Budapest: Hungária—Attila 5:0 (0:0). Ferencváros—Budai 11 7:1 (3:1). Ujpest—Kispest 6:1 (3:0). III. kerület—Somogy 2:0 (1:0).

Debrecen: Bocskai—Nemzeti 3:1 (3:0).

Bécs: Ausztria—Németország 5:0. Magyarország—Ausztria 78:27 (uszóverseny).

balalajka zenekarának hangversenye. 4: Ifjusági verses köszöntők. Irta és előadja özv. Posa Lajosné. 5: Kenessey Péter novellái. 5:30: Csóka Jancsi és cigányzenekarának zenéje. 6:30: Francia nyelvoktatás. 7: Szalózenekari hangverseny. 8: Szimfonikus hangverseny. Frankfurt am Mainból. 9: A Laurisin testvérek hangversenye. 10:15: Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. 10:30: Ungarische Wissenschaften und Forschung Utána: Bura Károly, és cigányzenekarának zenéje.

Bécs. 11:30: Silving-zenekar. 12:40: Gramofon. 13: Időjelzés, időjárás, hírek. 13:30: Falusi zene gramofonon. 7:05: Leonard Lotta dalhangversenye. 8:15: Vidám est közvetítése Leipzigból. 10:30: Részletek berlini operettekből.

Hamburg. 8: Puccini: A köpeny című operája a brémai városi színházból. 10:20: Kávéházi zene. Milánó. 8: Szimfonikus hangverseny Pedrollo vezényletével. 10:30: Tánczene.

Prága. 5:20: Gramofon. 7:20: Cseh dalkettősök. 7:30: Gramofon. 9: Steapnek J. hegedűversenye. 10:15: Gramofon.

Zágreb. 12:30: Gramofon. 5: Házi zenekar. 8 és 30: Mozart-est. 9:30: Hangverseny klasszikusok műveiből. 10:40: Könnyű zene.

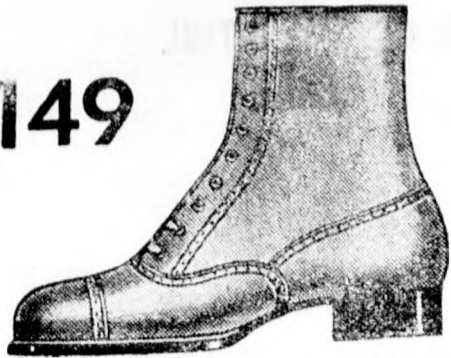
Rádió műsor:

Kedd, szeptember 15

Beograd. 11:30: Gramofon. 12:45: A rádiózenekar déli hangversenye. 13:30: Hírek. 16: Gramofon. 17: Népdalok dudán. 17:30: Betranac Tatjana énekesnő hangversenye. 18: Népdalok. 19:30: Előadás. 20: Dr. Beba Kapamadzsija énekesnő hangversenye. 20:30: Átvitel Zágreből. 22:30: Hírek. 22:50: A rádiózenekar esti hangversenye.

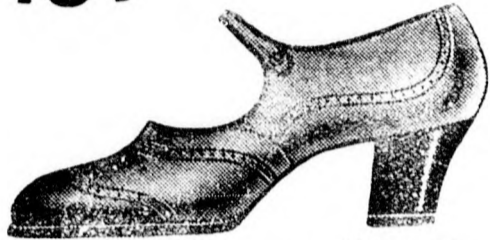
Budapest. 9:15: A 2. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 12:05: Eugen Stepat orosz

149

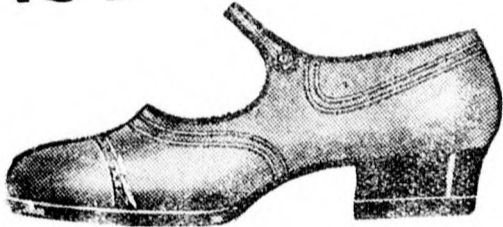
2572-21 cikk
Praktikus cipő, melyet különösen ajánljuk bejáró diáklányoknak. Gyártjuk őket lakkból és fekete, vagy barna boxból.

169

2945-11 cikk
Női félcipők fekete boxból bevásárlásokra és a ház körüli munkára. Ugyanezt a cipőt gyártjuk lakkból is vasárnapra és ünnepekre.

169

4645-20 cikk
Mindennapi hordásra és kimenőkre vegye meg e cipő erős borjúboxból, alacsony gumisárokkal.

Ápolják lábaikat.

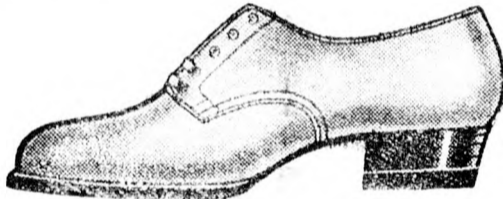
Esős, hideg időjárás következik. Amennyiben cipője rossz, ki van téve annak, hogy meghűljön és egészségét tönkre tegye. Jó cipő a legjobb védőszer reumatizmus és hülés ellen.

Éppen ezért fokozott gondot fordítsanak lábaikra. Nem csak egészségüket védi meg egy pár új cipő de kedvet is ad a munkához.

Gazdag választékot állítottunk össze praktikus és kényelmes cipőkből, melyek jó szolgáltatásokat fognak nyújtani rossz időben, sportra és kimenőre.

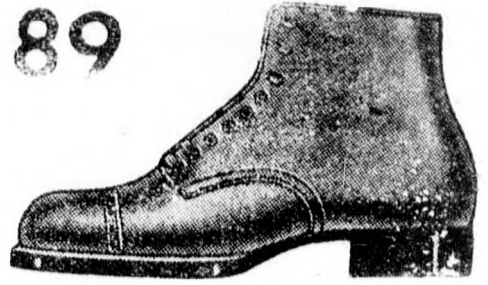
Nada

199

3762-2 cikk
Elegáns és kényelmes sportcipő. Sportruháját előnyösen fogja kiegészíteni. Gyártjuk őket barna boxból alacsony sarokkal.

89

3762-22 cikk
Ezeket cipőket olyan diákoknak szántuk, akiknek egy cipő sem elég erős. Ezek nekik is elég erősek lesznek.

169

3635-18 cikk
Fekete lakkcipők széles formával és alacsony gumisárokkal. Vasárnapra és hétköznapra is.

169

0167-00 cikk
Bakancsok zsíros tehénbőrrel gumitalppal. Tartós és praktikus cipő a munkába.

V 47 Ju.

Keddőtől—csütörtökig

1. Micki Mouse

2. Paramount Journal No. 3.

Meg kell nézni Párist

Vidám film a newyorki élénk társaságból

Helyárak 6, 8, 10, 12, 14 és 15 Dinár. Előadások kezdete: hétköznap 4, 1/2 és 1/29 órákor, vasár és ünnepnap 4, 6, és 1/29 órákor

Jón! EGY KÖZLÖNK. Főszerepben Olga Csahova

Meghívó

A Novisad-Adamovics telepi Olvasó és Gazdakör 1931 évi szeptember hó 20-án, vasárnap, a Herbst-féle »Csokota« vendéglő összes helyiségeiben

szüreti mulatságot

rendez, melyre a kör tagjait és a m. t. közönséget tisztelettel meghívja

a rendezőség

Belépődíj nincs. Kezdeté este 7 órákor

Elsőrangú cigányzene.

Különféle szórakozások. 4161

Pénzkölcsönt

kapnak gazdák földbirtokra hosszú és rövid lejáratra a legelőnyösebb feltételek mellett. **Kolár Ferenc** banképülete Szentá. 0275

Csipi a lábát

szünyög, vagy légy! Permetezze be harsányját eredeti **FLY-TOX-al**, amit **GROSSINGER** gyógyszerárban, Novisadon kaphat

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap
egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

Grand Kávéház (National) Subotica

Szeptember 16-tól kezdve minden nap

műsoros est

Közreműködik a Markovics Testvérek híres cigányzenekara. Kitérő kiszolgálás! Reggelig nyitva
Nappali árak

ELADO

600 literes

használt szőlőprés és használt szőlődaráló kádak eladó. Subotica, Mažuranićeva ul. 19. 453

TELEP, negyed hold, építésre különösen alkalmas, a Darányi telepen, a kat. templom mögött, eladó. Érdeklődni Ustavka u. 28.

SZAKACSNŌI állást keres fiatalasszony, aki többéves bizonyítvánnyal rendelkezik, esetleg kisebb családdal mindenestül is elmenne. Cim a novisádi kiadóban. 4147

KERESUNK furnéros munkára butorasztalosokat azonnali belépésre. Benze Antal és Fia, Veliki Bečkerek. 4127

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

ALLAST KERES

Dupla licenopravoval rendelkező egyén állást keres büfé vagy kávéház vezetésére, esetleg betársulna. Novisad. Magyar ul 70. 4162

KIADO

Irodahelyiség vagy rendelő a város központjában kiadó. Cim a novisádi kiadóban. 4163

LIFKA

Kedden utoljára a kimagasló sikert aratott

UFA KABARET 4 szinpadai változatban

Lilian Harvey, Harry Liedtke

egyetlen, kivételes értékű filmoperettje

Soha többé szerelem!

Egy fogadás vidám története az Odysseus yacht bódító megjelenésu, dallás kapitányának öt évi vágyakozása a szerelem után

Tánc, kacaj, naptény és ének a film minden jelenetének rugója

Minden látogató egy gyönyörű Lilian Harvey és Harry Liedtke emléklapot kap

LAKÁSOK kiadó a Petefjeva (2-ik zsák) ucca 17 szám alatt október 1-re, kert használatlalt vagy anélkül. 4164

Két szép SZEKRÉNY jutányosan eladó. Cim a novisádi kiadóban. 4165

Bérbe adnám Szmederevóban levő, jól jövedelmező komplett vendéglőmet, mely áll 10 szobából, két szeparéból és egy nagy teremből. Vendéglő az éjjeli órákban is dolgozik. Cim a novisádi kiadóban. 4166

KERESLET

10.000 dinárt

sőt többet is kereshet privát felek látogatásával. Cim a szubotcai kiadóban. 0346

KOLONFELE

MATRACOK, sezlonok, paplanok! - INDUSTRIJA JORGANA, Novisad, Pasicseva ul. 6. 3994

ON IS BŐRVISZKETEGETSÉGBEN SZENVED? Még ma vegye meg a NeoDermát, amely még a sokéves bőrviszketegséget is azonnal elmulasztja. Kapható: „Nada” Drogériában, Szabotica. 0396

Tűzhelyek

kályhák, fekete és szománcosított kivitelben, vaddisznójegű német akák, egyéb vasárak és sodrony ionakok, nagy tételben rakítás, kiállítás árban olcsón kapható, mert árkétséget ez év végén a fűtőre hozom át.

Kuszi Gyula
vaszerkesztés, Novisad, Tomerinska s. 3457

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMAN SANDOR